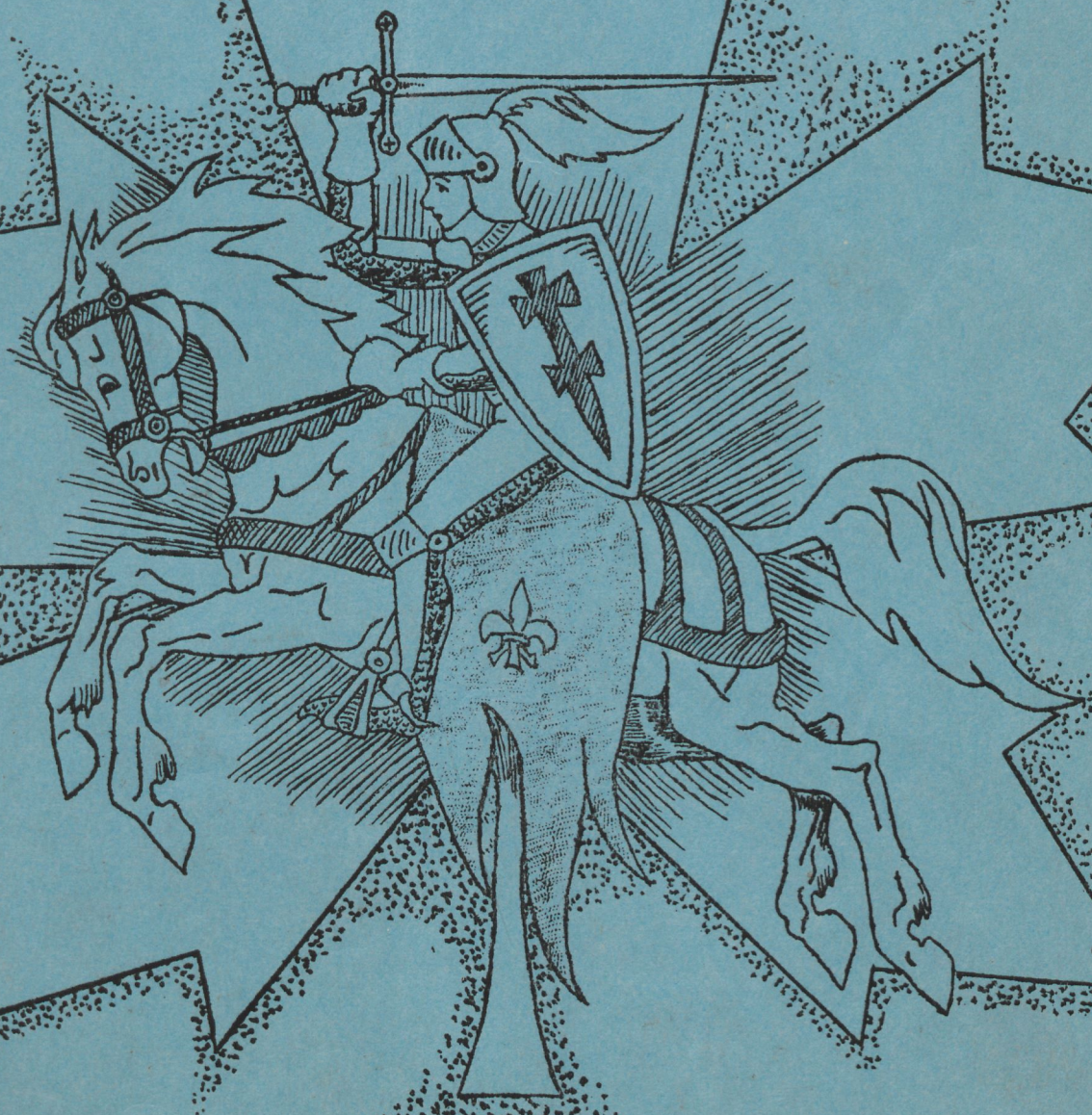

LIBRARY
OLYMPIA CYPRUS
C. 15
19... d.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

MONTREAL

VASARIS—KOVAS
FEBRUARY—MARCH

Tomas II, Nr. 12 ir 13

NEP R I K L A U S O M A L I E T U V A

(I N D E P E N D E N T L I T H U A N I A)

Kanados Lietuvių Kultūrinio Gyvenimo Žurnalas

Nr. 12-13 Montreal, Vasaris-Kovas 1943 metų Tomas II

Už Išlaisvinimą Lietuvos!

For Liberation of Lithuania!

Už Ištikimybę Kanadai!

For Loyalty to Canada!

Už Santarvės Pergalę!

For the Victory of the Allies!

Leidžia Kanados
Lietuvių Taryba
Montreale

Prenumerata metams:
Kanadoje \$1.00
Užsieny \$1.50

Yearly Subscription Rates:
Canada \$1.00
Other Countries \$1.50

Redakcijos ir Administracijos

Antrašas:

2588 Bercy Street
Montreal, Quebec

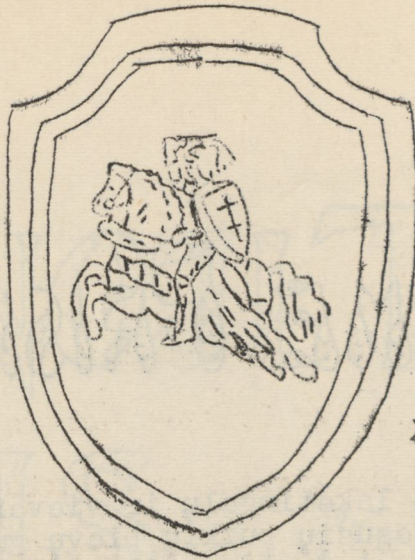
CANADA.

2267
139244

T U R I N Y S

pls.

Marija Aukštaitė	Amžinoji Tautos Ugnis	3
P. Liaukevičius	Lietuva Kelsis	6
Jūrų Kpt.Lt.P.Labanauskas:	Lietuva Laukia Darbų	8
Kazimieras Žižiūnas	Brangūs Broliai	10
Omnia Vincit Amor	Lietuva Išaugo	11
Motinos Sūnus	Dievas Ir Motina	13
Vincentas Budrikas	Įvykių Žygiuotė	15
M. Grigonis	Nepriklausomybės Diena.....	20
Narcizas Augrūnas	Mano Pastabos	21
V. Skirgaila	Jaunoji Lietuva	23
Šeimininkė	Ažuolinis Kryžius	24
Elegijus Uosis	Iš Seno Dienoraščio	26
Genys	Toronto Dienos.....	29
Marija Aukštaitė	Ko Iš Manęs Reikalauja.....	35
Paulina Baltakytė	Našlaitės Skundas.....	38
Stella	Svarbu Kanadietėms Žinoti.....	39
Petrutė	Montrealo Krislai.....	41
Marija Aukštaitė	Mirė Pranciškus Bakanas.....	48
Jacob Urbonas	Flin Flon'o Aidai.....	52
.....	Rezoliucija	55
.....	Laiškai	58
Redakcija	Redakcijos Atsakymai.....	60

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS DEKLARACIJA

Lietuvos Taryba savo posėdyje vasario 16 d. 1918 metais, vienu balsu nutarė kreiptis: į Rusijos, Vokietijos ir kitų valstybių vyriausybes šiuo pareiškimu:

Lietuvos Taryba, kaip vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdama pripažintą tautų apsisprendimo teisę ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu rugsejo mėn. 18-23 d. 1917 metais, skelbia atstatanti nepriklausomą demokratiniais pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra būvę su kitomis tautomis.

Drauge Lietuvos Taryba pareiškia, kad Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima greičiau susauktas steigiamasis seimas, demokratinio būdu visų jos gyventojų išrinktas.

Lietuvos Taryba pranešdama apie tai vyriausybei, praso pripažinti nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Dr. J. Basanavičius	D. Malinauskas	A. Stulginskis
K. Bizauskas	V. Mironas	A. Smetona
M. Biržiška	S. Narutavičius	J. Smilgevičius
S. Banaitis	A. Petrulis	J. Staugaitis
P. Dovydaitis	K. Šaulys	J. Vailokaitis
S. Kairys	Dr. J. Šaulys	J. Vileiškis
P. Klimas	J. Šrenas	

Vilnius Vasario 16 d., 1918 m.

NAUJAME PRISIKĖLIME

Poezijos, lakštingalų ir vėversių krašte!
Ir nusitęsusių puikių pievų gelių rašte!
Kiek tavy simfonijų, silų muzikos gaudomo -
Arba staklese įvairianyčių drobių audimo.

Tas vyksta tau, laisvės metais ir vergijos urve...
Tau rupestis, kultūros peda nenurimsta purve!
Skausmas pinasi gelej, drobėj, medžių ūzime -
Ir bręsta Tau sodai jau naujame prisikėlime.

Išsirpo kraujo uogomis ilgai nešta kančia...
Kyla miškas išvargusių rankų dieną ir nakčia!
Jau sukrypo kryžiai nerimu už tiek sielvartų,
Ir audžia istorija drobę apmestą tiek kartų.

Naujame prisikėlime ir naujoje drobėj -
Tu rasi įaustą amžinų amžių testamentą!
Per prakaitą, kančias, kraujo spurgas - rasi lobį -
Išaustą širdžių rūbą - NEPRIKLAUSOMYBE ŠVENTĄ

Lietuva, brangioji, Naujasis Prisikėlime!
Pažvelk, o pažvelk, kiek krutinėse šventų šaudyklių!
Jos narsto siulais proto, jausmo, - kovos audime,
Ir neša tiesą vis arčiau - žmoniskumo svarstyklių.

Marija Aukštaitė

AMŽINOJI TAUTOS UGNIS

Ji persiduoda iš jaus-
mų - į jausmus. Iš sirdžių,
į širdis. Iš sielų - į sie-
las; ir iš kartų - į kartas:
Todėl ji amžiais yra nemari.

O, rusenk, ugnele,
O, plāsdenk, gyvai!
Per tave išaugsim -
Gyvent amžinai.

"Čia gyva inteligencijos liepsna, kultūros žydinti šaka,
muzika menisko žodžio. Jo kakta kaisosi išmintimi ir vyriskumo
aukštybe, jo lūpos - meno audejės, frazių gracijės valsalai."

Tokia mintis man perbėgė 28 dieną vasario, K.L.T. suruošto-
je Lietuvos nepriklausomybės 25 metų minėjimo sventėje.

Ta liepsna, - tai tas, kurį mačiau estradoje prie žydinčios
trispalvės jos sidabrinį kaspiną retkarčiais paliečiant, sidabro
siūlelius suskambinant.

Jis buvo, tai tarytum ne Kun. Norbertas Pakalnis tas garsus
organizatorius, bet ryski, AMŽINOJI TAUTOS UGNIS, plasnojanti
patriotinių sparnų liepsnomis, kurių vingiai skrydo į klausančių-
jų minią, ir būrė skandiną lietuvių istorijoje, vadžiojo po šių
dienų vargo ir rūpesčių ersketynus, po Lietuvos vargo vagas.

Su didžiule minia sekiau... Ėjau paskui jį... Mes visi saug-
mis pėdomis perėjome okeano bangas... Pasukome Lietuvos vargų uzze-
lusiais vieskeliais, ir sustodavome tai ties Gedemino kalnu, tai
ties Didžiojo Vytauto aureole, tai ties Karo Muziejaus šodu... Klau-
sėms kaip gaudžia ir verkia trimitai, kaip aimanuoja užgniauzto
Laisvės Varpo aimana, kaip meldžiasi velės, kaip klaupiasi berzai.

Iš Kun. Pakalnio lūpų, veržėsi vozuvijus Lietuvos laisvės vilčių. Tarytum jo visa esybė pakilo nuo žemės, liepsnojo patriotiniu aukuru visai lietuvių tautai, neskiriant grupių nei srovių.

Mosavo jo baltos rankos gračingais mostais rodydamos į rytus, į caristines Rusijos laikų baudžiamųjų jungus, kurie tysojo Lietuvos laukuose, kur susigūžę lūšnos ir lūšnelės tarytum pabugę – apsistatę kryžiais ir smutkeliais; liudėjo patvariausi ažuolai, žvelgdami į užgesintus tautos aukurus.

Bet tarp tų aukurų, – tęsė kalbėtojas. – tarp tų Lietuvos tamsiųjų naktų, buvo jaučiamą KAZKAS nepaprasto, ko pats lietuvis nežinojo. Važiavę tyrinėtojai – grįsdavo be upo... Bet štai, pasiryzo viena amerikietė mokytoja, kuri nuvažiavusi į Lietuvą – apsivilko vyriskiu rubu, sėdo ant zirgo, ir pasileido po vargo slėgiamą krastą, po Lietuvos kaimus. Jinai išskaitė ten neregėtą vargą ir skurdą. Priespaudą ir nelaisvę. Bet, paštebejo, kad lietuvių akyse – dega AMZINOJI TAUTOS UGNIS. Sugrįžusi į Ameriką – ji pareisė:

– Lietuvos šaly nėra laisvės, – bet yra UGNIES. Patriotinės ugnies. Vilčių ugnies.

– Ir ištiesų, tai buvo neapsirikimo žodžiai: sujudo visas lietuvių pasaulis! Ir štai 1918 metais 16 dieną vasario, lietuviai Vilniui iškele savo deklaraciją, reikalaudami Lietuvai nepriklausomybės, ir demokratinės laisvės.

Čia ir buvo toji ugnis lietuvių akyse, kuri išnaujo uždegė visus Lietuvos aukurus, laisvei, pažangai ir kultūrai.

Nemažesnė ugnis ir dabar liepsnojo tarytum visų aukuru aplink Kun. Pakalnio asmenybę. Jo akyse toji negęstančioji ugnis degdama, įziebė visoj salej širdzių zibintus, išryskindama naujos moderniskos Lietuvos gyvenimą per laisvą 20-ties metų klestėjimą.

Išvaikščiojome po moderniškiausius pastatus, po mokslo istaigas ir šventoves, čia radome meno, grožio, kultūros, pasaulinio mąsto išlavintų inteligentų, karių, saulių; viešėjome gražiose soduose, naujakurių ūkiuose, ir plėtojantių miestų panoramose.

Buvo tai laimės, ir užsimiršimo valanda.

Paskum... grįžome... visi grįžome... Išgujo mūsų skaidrias mintis besidaužas Lietuvoj dvigalvis slibinas.

Numargo kryžiais ten visa žemė... Nulinko trispalvė. Iš kalėjimų ir ghetų - suziuro į mus asarotos akys. Iš Sibiro ir iš "faterlando" - ištyso tukstanciai alkanų veidų, susalusių rankų. Bet mūsų sirdyse labiau suliepsnojo AMŽINOJI TAUTOS UGNIS kovai už laisvę, už ikalintųjų ir istremtųjų asaras, už alkanųjų minias.

Mes užsidegėm vienu jausmu - laisvės troškuliu. Mūsų akys surado - akių liepsnas, ir mūsų kelias dabar visų vienas: laisvė! Nepriklausomybė!

Kun. Pakalniš iš mūsų neišvažiavo: pas mus pasiliko jo DVASIA. Liko iziebtą Amžinoji Tautos Ugnis tukstanciuose sirdzių - saugiausių tautos aukurų.

Garbė ir gili padėka priklauso Jums, Didžioji Dvasia! Jūs žygiai - mūsų amžinas ir neuzmirštamas monumentas, prie kurio suklojame savo gražiausių jausmų ir pagarbos hiacintus.

Garbė ir gili padėka priklauso GEN. LIET. KONSULUI G.L.P. GRANT-SUTTIE; kurs taipgi pasakė gražią, gilios reikšmės kalbą, ir perdave Toronto lietuvių Tarybos linkejimus Montrealui.

Gili padėka priklauso Toronto K.L.T. skyriui ir p. Kadriui jų atstovui, kurs su gražiausiais linkejimais - išteikė centrui \$90.00 "Neprikl. Lietuvos" žurnalo naudai.

Garbė klebonui Kun. Bobinui už suteikimą salės, už puikią kalbą ir prielankumą Tarybai.

Garbė p. Vyt. Širvydai, už paruošimą ir perskaitymą puikios rezoliucijos. Garbė abiejų chorų vadams: K. Ziziunui ir p. Morkiui už idėtą triusą dainos menę, ir visiems dainuotojams už zavetinių dainų plasnojimą. Garbė šeimininkėms, už puikiai priruostus stalus ir skanius valgius.

Didėlis kreditas priklauso programos vadui P. JANKAUSKUI, už sumaniai ir gabiai pravestą šventės tvarką, ir issaugotą malonią nuotaiką.

Marija Aukštaitė

LIEŲVA KELSIS

P. Liaukevičius

Kai kurie mūsų tautos žmonės mano, kad šiuo metu kada eina žūtbutinė kova didžiųjų valstybių, tai mažosioms nėra galimybės keltis; ir jos turi dėtis prie didžiųjų; nes jų laimė yra "globoje" anų. Daugiausia taip galvoja lietuviški maskoliai. jie išivaizdina, kad mažosios tautos klestės ekonominiai ir kultūriniai matiuskos Rusijos globojamos.

Man rodosi, kad šitie žmonės gerokai klysta. Mūsų vargšė tauta turejo "laimės" būti virš 120 metų "gerosios" matiuskos globoj. Bet ar ji pakilo ekonominiai bei kultūriniai? Tuom laikotarpiu vargšas lietuvis niekaip negalėjo išciti iš dūminės bakuzės. Jis vilko baudžiavą, paniekinimą, nagaikas, ir buvo mainomas ant šunies. Jo darbo prakaitu naudojosi okupantai. Mūsų Tėvynės žemės turtais - lebayo svetimi. Mūsų krašto plačiosios girios - isnyko nuo kirvio plėšikų. Jie stątesi palocius, rūmus, mūsų tėvai buvo baudžiami uz pasirinkimą žabų kurui, tenkinosi lusnomis.

Kultūrinium žvilksniu - buvo analfabetizmas. Mokyklų nebuvo; jei ir buvo kiek, tai tik didžiunų okupantų vaikams. Virš keturiasdesimts metų, buvo uzdrausta lietuviška spauda. Kas driso pakelti balsą prieš tai, buvo tremiami į Sibiro tyrlaukius, pūdomi kalėjimuose; ir Muravjovo laikais - nevienas buvo pakartas. Tai tokią laimę turejo mūsų Tėvynė matiuskos Rusijos prieglobsty.

Tuli pasakys, kad tai buvo caristinės Rusijos žiaurumas. Dabar tenai "visai kiti laikai, visos tautos turi "laisvę". Bet ar is tikrųjų taip yra? Ar toji tariamoji "laisvė" ten klesti? Keletas desėtkų tukstančių gyveno Sovietų Rusijoje, turejo rodos keturis laikrāscius lietuvių kalba, bet kur jie šiandien? Nei vieno neliko. Tie "gerieji" rusai paėimininkavo metus laiko Lietuvoje, istuštinu viską! Isvežė tukstančius lietuvių į Sibiro tundras! Jų vietoj, pasodino sąyus. Juk ką gi gero palieka vagis isibrovęs į svetimą kambarį, tuščias sienas. Taip paliko ir mūsų Tėvynę svetimi okupantai.

Tie žmonės išivaizduoja, kad galingos armijos žaidžią ugnimi ir plieniu, ir kaip cia gali išlikti mažosios valstybės, kurios jau senokai sutriuškintos. Pavirsutiniškai žiūrint, gal ir taip? Bet, yra dar vienas svarbus dalykas būtent: Teisė, ir ta teisė

Nepriklausoma Lietuva

vadovaujasi šių laikų garsieji vyrai. Jie sako, kad šio karo tikslas, duoti visoms tautoms laisvę, kad jos būtų ir maziausios! Niekas neturi pasipelnyti teritorialiniu plošimu. Šiam principui žmonija tiki, ir už jį šiandien liejasi kraujas.

Ir jeigu praėjusiam kare mūsų tautai buvo lemta iškilti iš karo griuvėsių kuomet daugumas pasaulio žmonių nei nežinojo kuriam pasaulio kampely yra Lietuva; šiandien beveik kiekvienas net ir pradžios mokyklos vaikas pasakys, kad Lietuva yra Baltijos pakrasty.

Šiandien Lietuva šimteriopai turi daugiau inteligentijos, kurie skelbia pasauliui, kad lietuviai nori laisvi būti. Ir, jeigu bus sutremta Lietuvos laisvė, bus sutrempta tarptautinė teisė, kurią skelbia Atlanto Čarteris.

Praėjusiam kare, ta laisvės principą, paskelbė Amerikos Prezidentas Vilsonas, šiandien jo pėdomis eina Prezidentas Roosveltas. Mes turime būti tikri, kad jis neapyils mažųjų tautų. Juk neveltui ir mūsų tautos daugumas sunų žūsta šiame kare. Jų vargas ir kraujas, atnes Lietuvai laisvę. Lietuva pergyveno daug sunkių laikų, pergyvens ir situos. Bukim tikri, kad LIETUVA KELSIS.

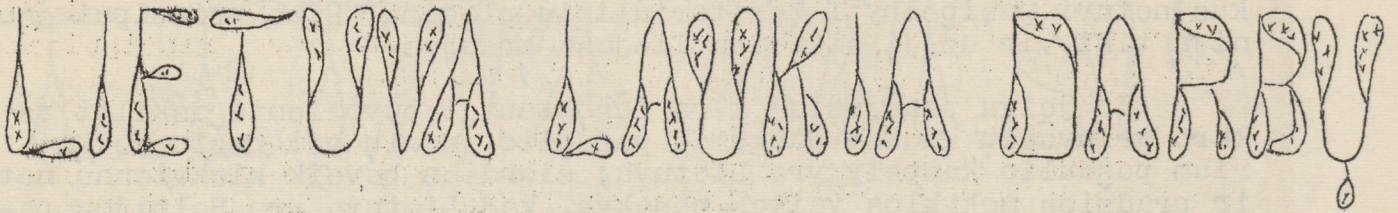
P A K I L S I !

Pakilsi Tėvyne, skaisti mums kaip saulė,
Pakilsi iš gaisro vainikuos ausros.
Nes tavąją laisvę mes ginam kiek galim,
Mes tau nesigailim nei kraujo aukos.
Tik neliūski, savo girioms,
Upelių gausybe -
Mes nūpynsin tau vainiką:
Laisvės ir grožybės.
Iš tavo arimų bijūnai linguoja,
Tai kraujas brolių žiūrų kardu nuskindu.
Bet čia ir uosilkoš ir medžiai žaliuoja -
Iškaitinti kraujo, sirdies trimitų.
Mes už laisvę mirti eisim,
Už tavyosius sodus;
Tegu žūsta, mano Miela,
Tavo visos gėdos.

Valencija

**

Montreal, Vasaris-Kovas 1943.

(FRAGMENTAS)

Jūrų Kpt. Lt. P. Labanauskas

Kur lietuvis bebūtų - Aliaskoje ar Pietų Amerikoje, Sibire ar Australijoje, Pacifiko salose ar Afrikoje, ir pagaliau laisvės sąlyje ar pavergtoje Lietuvoje - visur jis, nors širdyje, šių metų vasario 16 d. mini 25 metų sukaktį nuo Lietuvos atgavimo.

Skirtingai tą sukaktį minėjo senoji Lietuvos žemė, amžino prieso - vokiečio pavergta, mindžiojama, kad ir priverstas kovoti brolis prieš broli, - lietuvis tyliai ir kantriai ten gelanda ginklą sukilimui prieš savo pavergėją ir bet kuriuos savo laisvės priešus. Lietuvis kasdieninė malda ir mintis: - "kad prašvistų protas tų, kurie gyvena laisvėje, kad jie atsibustų iš apsnūdimo ir ginčų ir, tinkamai perstatę pasauliui tragišką lietuvių tautos padėtį, kad paaiskintų naujų Lietuvos kovų sąlygas ir kėlią." Lietuva dar kartą kovos už savo laisvę, kaip ji kovojo už ją istisus 800 metų, bet svarbu, kad naujoji Lietuvos auka nebūtų veltui, kad ji būtų tinkamai pasauliui parodyta ir jo suprasta. Mūsų pareiga tą darbą atlikti čia Amerikoje ir tėvynės neapvilti, nes visų pavergtų lietuvių viltys sudėtos į mus.

Rusijoje atsiradę tūkstančiai lietuvių gyvena ta pačia viltimi ir malda. Jie sunkiai dirba ir ilgisi tėvynės išvadavimo, tik visai vėl skirtingose sąlygose ir svetimose, kitokių idejų žemėje.

Kad ir ne taip gausinga, Pietų Amerikos išeiviją minėjo sukaktį, laukdama zygių ir darbų daugiausia taip pat iš mūsų, gyvenančių krašte, vadovaujančiame pasaulio išlaisvinimui. Aiškiai suprasdami reikalą, Brazilijos lietuviai, girdėti, jau steigia savo lietuvišką batalijoną Brazilijos kariuomenėje.

Kaip gi šią sukaktį minime mes? Turiu galvoje Lietuvoj gimusius senesnius Amerikos lietuvius, jaunąją, čia gimusią lietuviško kilimo kartą ir naujai čion atvykusius Lietuvos piliečius, atsiradusius čia laisvę ir prieglaudą po sunkių pergyvenimų ne vienoje okupacijoje ir kartais po dar nelengvesnių kelionių į šį kraštą.

Nepriklausoma Lietuva

Amerikos lietuviai prisimins padėjęs per pereitą karą Lietuvai atginti aukomis ir darbu, prisimins iki šiol rėmęs ir teberėmiaš lietuvišką veikimą ir spaudą sunkiai uždribamu skatiku, mokęs savo sūnus ir dukteris lietuvių kalbos ir tėvynės meilės, kiek tai leido sąlygos, prisiminimai ir gaunamos, labai negausios, informacijos apie gimtąjį kraštą. Jis ir dabar nedaug tepasikeitęs - jis išleido nevienu sūnų ir dukterį kareiviu, jurininku, lakūnu ar gailėstingąja sesele į karą ne vien naujosios tėvynės Amerikos laisvės ginti, bet taip pat savo tėvų žemes vaduoti ir jos seną garbę atstatyti. Jis priglaudė, nors gal ir su didesniu atsargumu ir susilaikymu negu anksčiau, nevienu naujai iš Lietuvos atvykusį, laukdamas iš jo darbų dėl Lietuvos. Atvykęs į šį kraštą laikais, kada caro pavergtoje Lietuvoje per pusę simto metų buvo uždraustas lietuviškas žodis, mokykla ir rastas, po to sunkiai dirbdamas, kad galėtų išleisti vaikus į mokslą, senesnysis Amerikos lietuvis dažniausiai neturėjo laiko pats išeiti daugiau mokslų, prasimusti į vadovaujamas vietas šiame krašte. Jam sunkiau pakartoti šiandien ir tai, ką jis yra padaręs Lietuvai išlaisvinti prieš 25 metus. Jis laukia panašaus darbo dabar iš savo sūnų, o taip pat iš cion atvykusių naujosios kartos Neprikl. Lietuvos piliečių, namie ir karo lauke, per spaudą, knygas, radio, visuomeninį ir tarptautinį veikimą, visur ir visomis galimomis priemonėmis, su maximum energijos ir pasisventimo. Kai jis matys darbą ar net rintas ir tinkamas pastangas - jis rėms jį su tuo pačiu iškarsčiu, kaip ir anksčiau.

Kai jaunasis Amerikos lietuvis pajus tinkamai pravestą ar vedamą tą Amerikos ir pasaulio supažindinimą su Lietuva, jis pasižys tebetęsias garbingą, prieš simtus metų pradėtą savo tėvų žemes kovą už laisvę ir tiesą, jis pakels galvą ir pasižys esąs galingas Margio, Kęstucio, Gražinos ar Vytauto ainis krauju ir kalba, o tada parodys, kaip ir jis gali prisidėti prie darbo. Neteks tada skysties dabininkų stoka ir jaunimo nejautrumu.

Nesigilinsiu šiuo kartu plačiau į priežastis, kodėl lietuviškas darbas merdi, nes gal teks prie to sugrįšti, jei dalykai greitai laiku nepasikeis. Neteisinkime savo klaidų lesų stoka, nes tai ne pagrindinė priežastis. Kad ir daug brangaus laiko nedovantinau iseikvota - bent Lietuvos Nepriklausomybes 25 metų sukaktis tebūnie Jericho trimitais užsnūdusiems ar nuklydusiems nuo Lietuvos kelio.

Lietuva kelsis, kad ji ir jos vardas ir garbė išliktų amžiams. Nuo mūsų darbo čia bet gi priklausys, kokia ir kaip ji atsikels. Eikime tuojau į darbą, užmiršę blogąsias praeities puses ir klaidas ir netrukdydami viens kitam.

"St. Žodis"

* * *

BRANGŪS BROLIAI

K. Žižiūnas

Brangūs broliai, nors ir toli
Nuo tėvynės mūsų,
Bet mes jaučiam, ką jie kenčia
Nuo tų ziaurių prūsų.

Apie dvidešimt metelių
Laisva ji gyvavo;
Nėjo grobti kitų žemių -
Tiktai gyne savą.

Niekam skriaudos mūsų broliai
Daryt nenorėjo
Bet nedori mūsų kaimynai -
Pavergt ją atėjo.

Vieni vežė mūsų brolius
Toli į Sibirą: -
Kiti dabar vėl kankina,
Net ašaros byra.

Mes nenorim daugiau kęsti,
Svetimiems vergauti!
Syki laisvėje gyvenę -
Norim vėl ją gauti.

Todėl visi pasiryžę,
Kovot nepaliausim;
Kol tėvynę atvaduosim -
Laisvę jai atgausim.

* * *

Nepriklausoma Lietuva

Lietuva išaugs

OMNIA VINCIT AMOR.

Šie bus metai nepaprasti istorijoje. Tai bus metai dvasinės ugnies, degančios žmonių sirdyse. Metai didžios permainos. Daugelis laukinių sielų - pastos žmoniškomis. Blogos jėgos, kurios dabar valdo žmonių protus, virs šviesos jėgomis.

Lietuva išaugs naujoj, skaidrioje šviesoje. Graikų istorikas pasakė: - Tauta tepažįsta save tik mirtyje. Jo mintis tėra teisinga tik tada, kai mirtis yra prisikėlimas, gyvybė ir gyvenimas.

Lietuva ilgą laiką merdėjo įkalinta, suvaržyta ir išblaškyta. Tokiame padejime - Lietuva negalėjo kilti. Tais laikais buvo vargo Lietuva, kaip ir dabar - kryžių Lietuva.

Jaunoji Lietuva iš tikrųjų pakils! Paskelbs pasauliui savo protestą savo pilnam gyvybiniam sukilime. Po to, Lietuva išaugs!

Nemirtingoji vaizduotė noro ir meilės sparnais skris, tarytum paukštis iš šalies į šalį, ir skelbs naują giesmę po senus, sunaikintus, bet ir atmenamus kraštus.

Lietuva pražydės išreiškiamojo gyvybėje, ir tas sapnas ateis, - uždaryta akmenyje, spalvoje, ar žodziuose. Ir naujas Memnon dienos laike laikys saulės krašte mielą lyrą, toji lyra virpes naujomis tonacijomis.

Ir Lietuva užtrauks naują giesmę.

Lietuvos naujoji giesmė - nebus laidotuvių giesmė, bet prisikėlimo. Troškimas Tėvynei laisvės - tai lietuvio šios dienos obalsis. Lietuvos rytojus darosi šviesesnis, jis skaidreja. Misteriška ir dieyine viltis yra sirdyje kiekvieno kilnios sielos lietuvio ir lietuvės.

Tauta pažįsta save, vien veikime, kūrime. Mūs tauta šiuo mo-

mentu veikia ir kuria - drąsiai ir entuziastiškai. Lietuviai turi savo viziją. Jie giedriai mato savo siekimų čiukurą. Lietuviai žengia samoningai ir ekstazingai į amžių šventovę. Ir akivaizdoje mirties - centrinė valia sukyla. Todėl mūsų dabartinė pastanga reikšminga ir įžymi visam pasauliui.

Mūsų šiandieninė literatūra daug reiškianti ir svarbi pasaulio literatūrai.

Šios dienos mūs tautos giesmės, drebina širdį nepaprastai. Koks džiaugsmas: klaudyties demingai šios naujas eras kuriančios giesmės. Migloti, ar žali, liepsnoją ir skaistus Nemuno pakraščiai; uolinę sienos Vilniaus ar Kauno; puosni didybę Lietuvos kalnų, - girdi šios dienos giesmę! Giesmę ateinančio prisikėlimo.

Mes lietuviai, girdime tą giesmę iš anapus jūrų. Ar mes sugebėsime suprasti jos prasmę? Ar ji parodys mums, kad ji yra mūsų pačių giesmė?

Betgi, anksčiau ar vėliau šis susijaudinimas bus toks pat didis, kaip ir tas judesys, kurs sukurs ideališkesnę giesmę, įvairesnę meną ir gilesnę filosofiją.

* * *

Mes esame spaudžiami, slegiami, išmėtyti rasių katile ir taniškame sukury ekonomines evoliucijos.

Mūsų likimas ir troškimas, mūsų "centrinė valia", kuri yra ateities heroldu, turėtų apreikšti estetinę nostalgiją meno, mokslo, poezijos, filosofijos laukus.

Mes piešiame, mes rašome, mes dainuojame ir giedame. Mes kai kada pasiekiamę grynai individualią išraišką. Tačiau tas grynai individualus isreiskimas retai teiskyla.

Mes turime susirast teisingą kelią. Mes turime reformuoti mūsų protą ir širdies įstatus. Ir tada galėsime keliauti Sparnuotos Pergalės keliais. Mes girdime gilų saukimą Dantės giesmėje; mes klausomes empirinių varpelių skambesio Miltono kalboje; ir mes matome erdvų lauką, kurį Goethe matė.

Tai mūsų "moralas". Lietuva žengia į atgimimo šventovę. Keliai, kuriais prisieis Lietuvai keliauti, bus mūsų sudaryti.

Aš mąstau apie kilnią ir idealią Draugiją. Dvasiniai intelektualią Tautą - gyvybės upę, kurios tykus ir ramus vanduo bėga link kažko dieviškesnio, kaip fosforines šviesos - prie naujų ir jau amžiais negęstamų šviesų.

* * *

Nepriklausoma Lietuva

DIEVAS IR MOTINA

Motinos Sūnus

Visada rūpinasi, kad žmonija būtų sveika, ir gyventų visados sulig šventų Dievo įstatymų. Kad myletų tą tikrą grožį, kurį ir Dievas myli.

Motina gi visuomet rūpinasi, kad jos visi vaikai sveiki gimtų, ir galėtų tikrais žmonėmis išaugti, dorai gyventi. Kad užaugę mokėtų žmogaus teises gerbti ir ginti, ir kad Dievui tarnautų. Bėgti kartais ant nelaimės! Pasitaiko, kad tos pačios motinos nevienodi vaikai. Nors kiekviena motina savo vaikus vienodai myli, vienodai auklėja, visiems tą motinišką meilę atiduoda, visus reikale baudžia ir sudraudžia; prasikaltus nelaimėje - vistiek motina dovanoja ir tam savo sūnui "palaidūnui", visas jo kaltes atleidžia, jeigu jis prizada to daugiau nedaryti; bet nori būti tikru, geru motinos sūnumi tapti. Motiniška širdis žino, kad kiekvienas žmogus gali prasikalsti, tad ir jos sūnui prasikaltus, ji daugiau liūdi, ne kiek bara.

Dievas ir gi taip myli tą savo tvarinį žmogų. Jis jį leido į pasaulį ateiti ir davė jam tam tikrus įstatymus, kurių žmogus privalo laikytis ir gerbti. Taipgi davė Dievas žmogui teises, kurias privalo gerbti ir pats ginti. Dievo teisės yra tokios, o žmogaus teisės visai kitokios. Bet argi visi žmonės supranta tās teises, kurios priklauso Dievui, o kurios žmogui. Kiti visai nenori tų teisių spręsti, nenori nei Dievui nei žmogui jokių teisių pripažinti. Kiti nenori nei žmogaus vardo gerbti nei ginti. Eina savotisku gyvenimo keliu ... bet kartais papuola į tokias gyvenimo pinkles, kad negali sau rasti ramybės nei džiaugsmo. Džiaugsmo kiekvienas žmogus ieško, stengiasi jį rašti ir trokšta visą gyvenimą suprasti. Filosofuoja, kam žmogus į šį pasaulį siustas? Ko jis privalo siekti? Dauguma siekia, kad praturtėti, palaidą gyvenimą vesti, leibauti, girtuokliauti, smaguriauti, kad tik daugiau smagumo iš gyvenimo pasidaryti. Toks žmogus, kartais jau save nepajėgia sukontroliuoti: geria be saiko, smaguriuoja be saiko, užtad tokių dauguma ir zusta be laiko, peranksti patenka į mirties nagus. Tie gi yra dar laimingesni, bet kiti papuola į kalėjimus kur turi už savo kaltes kentėti, liūdeti. Kiti papuola į ligotą pasaulį, kur turi vel visko perkentėti, nes ligotam pa-

Montreal, Vasaris-Kovas, 1943.

saulę, nėra džiaugsmo, tik kančios, sopuliai ir be vertės dienos. Bet Dievas ta mato, ir jeigu žmogus jau pasizada būti žmogumi, Dievas jam viską dovanoja. Visas praeities kaltes atleidžia, jei tik jis jų daugiau saugojasi. Taip visa kulturinga žmonija protauja, kuri tiki į Dievą o ne į pinigą.

Motina vėl lyg tauta, trokšta, kad jos visi vaikai galėtų šiame mūsų graziame pasauly kuodaugiausia pasidžiaugti gyvenimu! Ir mes, lietuviai, turime savo gražų ir mylimą kraštą Lietuvą! Mūsų pareiga gerbti ir ginti jos garbę ir laisvę! Privalome savo Tėvynę ir tautą gerbti ir myleti, nes ji yra žmoniška, ką šiandien pripažįsta visas kulturingas pasaulis!

Dievas ir nepyksta, kuomet tautiečiai eina teisingai savo tautos laisvę ir garbę ginti; kai ją užpuola žiaurus priešai. Taip pat, nepyksta motina ant savo vaikų sūnų ir dukrų, kai jie eina savo tėvynės ginti nuo užpuolikų. Žinoma, motiniška, moteriska širdis - visuomet yra jautri... Ji atsisveikindama su savo vyru ar sūnumi, visuomet pro ašaras nusišypsuoja ir dažniausia pasako:

- Tegū tavę Dievas saugoja nuo pražūties, ir nuo netikėtos mirties. Skubėk, sūnau mano! Kada tavę tėvynė šaukia! O aš, visuomet tavęs lauksiu sveiko sugrįžtant.

Tad, kas gi tada ir kovoti! Kada žmogus eina ginti savo mylimųjų! Tada Dievas ir motina laimina, kada tautiečiai eina už teisybę, kada gina savo tautos laisvę ir garbę.

Mums lietuviams reik vieningai suremti petis prie peties, ir eiti tuo svarbiausiuoju keliu: už Lietuvos laisvę, jos garbę ir laimę. Nes jeigu mes patys neginsime jos laisvės, negerbsime ir neginsime tėvynės vardo, tai kas gi kitas gerbs ir gins? Savo tautą visuomet reikia gerbti ir ginti; nesvarbu kur lietuvis gyventų, ką jis dirbtų, jei tik išlaiko lietuviybės dvasią savą ir skiepiną ją kituose savo broliuose, toks lietuvis vertas gerą vardo, nes jis skleidžia savąją kultūrą, gina savo ir savo tėvynės teises ir pasaulinį žmoniškumą.

Baigdamas, noriu pabrėžti, kad mes lietuviai būkime pilna žodžio prasme verti žmogaus vardo. Būkime ne tik geri tautiečiai, bet būkime žmonėmis ir viens kitam. Taipgi būkime ištikimi šio krašto vyriausybei, visiems įstatymams; visur ir visuomet savo pareigas kuostikimiausia atlikim, taip kaip Dievas ir motina reikalauja. Tada neįsime gedos pasišakytį, kad aš esu lietuvis, o mano motina Lietuva! Kuri ir trokšta visai žmonijai gerovės ir laimės, taip kaip tikra motina savo vaikams; o Dievas savo tvariniams.

Nepriklausoma Lietuva

Ivykių Žygiuotė

Vincentas Budrikas

Kam šis karas vedamas: gyventi sulig ta schema, kuri tiktu žmogaus prigimčiai ar prievarta versti žmogaus prigimtį, kad prisitaikytų prie schemos? Schema, kuri tinka dabartinei žmogaus prigimčiai, kuri buvo praktingų idealistų sukurta žmogaus prigimčiai, yra Jungtinių Amerikos Valstybių Konstitucija. Schemos, kurios prievarta nori padaryt žmogiską prigimtį tokia, kad tiktu valstybėms, yra nacizmas, fašizmas ir komunizmas. Pakvaisėliai, kurie suskicavo jas yra lyg senas graikų legendos Prokrustas. Jie vadino jį Prokrustu dėl to, kad Prokrustas reiskia "temptuvą". Jis buvo pagarsejęs savo laiku plėšikas; jis priraišiodavo visus keleivius, kurie pakliūdavo į jo nagus, prie lovos. Jeigu keleivis būdavo pertrumpas negu lovą, jis tempdavo jo kūną kol nelaimingas tikdavo lovai. Jei keleivis būdavo ilgesnis negu lova, Prokrustas nupiaudavo jo kojas, kol jis issitekdavo lovoje. Jis buvo originalus praktinis komufasistas.

* * *

Tulas Motiejus iš Kalifornijos klausia manęs, kodėl aš taip nemielasirdingai musu komunizma. As pliekiu komunizma dėl to, kad jis yra visų totalitarinių, antiamerikonų, antiasmenines laisves isitikinimų pagrindas. Komunizmo filosofija - kuri siekia panaikinti privacia nuosavybe ir taipgi visas asmenines laisves - yra vienas seniausias pasauli isitikinimas. Jis pirmiausia apsireiske esenuose, Artimųjų Rytų prieškrikščioniskos eros aziatinej padermeje.

Komunizmu, arba komunale valstybe kaip Molochas, yra pamatuoti fašizmas - nacizmas ir visi kolektyvistų isitikinimai, kurie priesinas individuales evoliucijos istatymams. Komunizmas yra reakcionalus visų antiliberalinų isitikinimų tevas. Jis yra prismeigias kyls visų doktrinų, kurios nori mus nustumt atgal į ekonominę ir politinę feudalizma, kuriame individas funkcionuotų tiktai kaip mechanine plieno pakala placioj biurokratinej vergų oligarchijoje.

Hitleris, Mussolini ir visi Amerikos fašistai yra komunistai.

Montreal, Vasaris-Kovas, 1943.

Todėl žodis komunizmas talpina savy komufašizmą, kurs prieštarauja amerikonizmui. Komunizmas yra Huey Long, Fritz Kuhn, Earl Browder ir radikaliski Naujos Dalybos elementai.

Todėl aš mušu ir mušiu komunizma, nes jis yra tvirčiausias visos valstybinės verguvės teorijų setros smaigas. Kada tu išrausi tą smaigą, tu išlaisvinsi visus valstybės vergus.

Laisvė ar verguvė? Tai viskas. Ir todėl šis karas įvyko. Todėl mūsų vyrai kariauja ir žūsta žemeje, jūroje ir ore. Todėl kiekvienas mus turim aukoti savo energijos ir jėgų 100 nuos., kad paremti ir padėti jiems.

Ai, lietuvi, laisvė ar verguvė? Tai viskas.

Tu žinai, kas laisvė yra. Tu žinai kaip brangi ji yra tau... kalbėti ir rasyti kaip tu norėtum... vesti savo biznį savo paties būdu... melstis bet kokių bažnyčioje, kuri tau patinka, arba visai neiti į jokią bažnyčią; gyventi Konstitucijos sąly, kuri garantuoja tau jūrų tardymą ir kuri saugo tave nuo gestapų ir OGPU; keliauti iš valstybės į valstybę be pranešimo policijai; laisvai kritikuoti bet koki valdininką - nuo žemiausio iki aukščiausio, ir net patį prezidentą; galėti išbarti savo kongresmaną ir balsuoti pašalinti iš uredo. Tai yra laisvė.

O verguvė? Ai, tu nieko nežinai apie ją. Bet ji tikrai reiškia tai, kas dabar vyksta Vokietijoje, Italijoje ir visoje Europoje - kad tavo gyvenimas, tavo biznis ir tavo šeima nėra tavo paties; kad tu esi suo priristas grandine, vabalas mindžiojamas kulnėmis, ir kad tavo vaikas suklykia baisiu teroru kada tik kas pasibeldžia prie durų - ne pienius, bet gestapo ar zandaras.

Taigi, neleisk užsienio valdžios penktosios kolumnos viliokliams snibzdėti tavo ausiai bet kokių abejojimų apie šitą karą, kam jis vedamas. Ir neabejok, kam tu turi detis antpečių ginklus ar dideles atsakomybes.

Laisvė ar verguvė - katra?

Gyvą, individualę amerikony siela su natūralinėmis ir legalinėmis teisėmis, arba slankiojant, susitūpęs suo, priristas vokiečių ar japonų grandine?

Pirk bonų ir stampų. Kiekvienas nupirktas bonas bus tavo laisvei ir tavo mylimųjų gyvybei.

Kalbėdamas apie komunistus Jungtinėse Valstybėse, Harvardo prof. Zechariah Chafee, Ir. savo knygoj: Free Speech in United States, naiiviai sako:

- Kada jie (komunistai) nori elgtis kaip Amerikos piliečiai, mes privalom leisti jiems elgtis kaip Amerikos piliečiams.

Čia yra tiesioginis apsimetimas į veidmainybę. Jis yra išreikštas žodžiu "elgtis". Jeigu raudonieji, kad pasiekt savo kañriuosius tikslus, uzsidetų aukštas skrybėles ir apsivilktų Dėdes Samo kostiumus - nors jie ir laikytų raudoną vėliavą po savo apsiaustu - prof. Chafee uzmerktų akis.

Dar niekad nebuvo didesnės klaidos, kaip lygiai matubjanti ideja savo balsavimo jėga. Prohibicionistai visuomet gaudavo labai maza balsų Amerikos rinkimuose, tačiau prohibicija įvyko mums - ir ne prohibicijos Partijos gale.

Ši knyga yra begalo erdvi apie laisvą kalbą, kokią aš kada nors esu skaitęs.

* * *

Daugis žmonių Jungtinėse Valstybėse tiki kad tie, kurie kariuoja prieš komunizmą ir komunistus (is kurių vėliausiai istojęs į mūsų glitas yra Jugt. Amerikos Valstybių Attorney-General), kariuoja prieš Rusiją. Šitaip manyti, tai būtų didžiausia klaida. Nes komunizmas nera rusiskas savo pirmprade pradžia. Jis kilo is Vokietijos. Veik visi garsūs rusų radikalai pirm Lenino pasirodymo buvo identifikuoti su anarchija ar vieno izmo forma.

Rusijoje yra arti 200,000,000 žmonių. Komunistų partijos narių - apie 4,000,000. Milionai liko įbauginti ir prievarta verčiami priimti tokią ekonominę sistemą, kurios jie nesupranta ir kurios tikrai nenori, jei ir suprastų ją.

Apskritas rusas yra intensyviai religinis. Politiskai, jis yra individualistinis. Jis normaliai plėtojos link teisingos ir nuosaikios kapitalizmo formos kada Leninas ir Trockis išlipo Finlandijos stoty, St. Petersburge 1917 m.

Komunizmas yra Karlo Markso ir jo praturtėjusio prieteliaus Engelse, isradimas. Abu yra vokiečiai, kurie isleido savo garsų komunistų manifestą 1848 m. Komunizmo biblija, "Das Kapital", parase Marksas. Visas dalikas prievarta buvo ciepijamas rusų zmone-se - ir, kaip įvykiai irodo (nes Rusija zenge į privataus kapitalizmo soną), jėga kunijamas prieš rusų žmonių daugumos valią ir instinktus.

* * *

Montreal, Vasaris-Kovas, 1943.

Vokiečių siela visuomet buvo komunistinė. Jie tiki, kad valstybė yra kilusi iš dieviškos pirmpradės pradžios. Didis šios antgamtinės valstybės doktrinos eksponentas buvo Hegelis, vokiečių profesorius, kurs buvo protinis Markso ir komunizmo protėvis. Vokietija visuomet buvo individualizmo priešas. Vokiečiai visuomet ėjo zasies žingsniu. Jie yra dvasiniai, ekonominiai ir politiniai žiopliai p a r e x c e l l e n c e. Hitleris yra komunistas apsigaubęs kauke. Nacizmo, kaip ir fasizmo, evoliucija yra link Markso komunistinės valstybės.

Rusija šiandien nekariauja už komunizmą. Ji kariauja už nacionalistinį principą - Rusija, - kadangi Vokietija nekariauja už Vokietiją, bet tik dėl to, kad įvykdyti ir įgalioti savo komunizmo formą (ar valstybės verguę) visame pasauly. Ji ideologiškai sugadino Rusiją, kaip ir savo pačios žmones.

* * *

Ką jie mano pasakodami mums, kad mes amerikoniai esame "nedisciplinuoti"? Vieno Amerikos didžiausio universiteto prezidentas neseniai pasakė, kad "nedisciplinuota" Amerika neturi jokios progos likti laisva ir demokratine dabartiniam pasauly. Jis reikalauja iš "tautinio vieningumo" sąlygų ar padeties, "adekvatinės ir socialės vienybės - laisvų žmonių disciplinos."

Tas man neaišku ir abejotina. Man atrodo, kad vyrai ir moterys, ryto metą devintą valandą skuba į savo darbą, gyvena disciplinuota gyvenimą. Nesą brutai nei laukiniai, jie taip pat gyvena "socialiai disciplinuota" gyvenimą namie ir kada bendrauja su savo biciauliais. Iš tikrųjų, ar stebiuos ar mes negyvename perdisciplinuota, perdaug socialiai standarizuota gyvenimą.

Gyvenimas yra mums lavinimasis nuo gimimo lig mirties - gyvenimas ir atilsis visuomet yra mums laisvėje.

* * *

Kultryvuok jėgą. Tu esi jėgos butas. Vartok kiekvieną jėgą, kuri slepiasi tavy. Sveikata yra jėga. Knygos yra jėga. Savavalia yra jėga. Vaizduotė yra jėga. Protas yra jėga. Lytis yra jėga. Meilė yra jėga. Malonybė yra jėga. Tiranijos nekentimas yra jėga.

Niekas negali išsemti iš savęs jėgos galimybių. Šita jėga yra pagrindinis universo faktas. Mes sakome: kada mūsų jėgos mazeja, mes senejame. Todėl mes dažnai atmokame suvelintai skolą jėgai.

Nėra nieko, ko mes negalėtumėm pasiekti, kai mes pakystam iš savo inercijos ir kreipiames į jėgą. Kas mus pavergia ir neleidžia pasiekti pasekmes gyvenime, tai yra protinis ir fizinis aptingimas - inercija. Nugalėkime tai!

* * *

Nepriklausoma Lietuva

Rusija yra žiauri dėl to, kad komunistai neprotingi. Jie nepažįsta alfabeto. Tačiau mėgina užkariauti pasaulį. Kiekvienas revoliucionierius yra demagogas, ir pasiekęs savo tikslą virsta despotu.

Visi revoliucionierių pažadai yra vėjai. Tai jų technika išigalėti valdžioje. Jų vienintelis siekimas - tai pasigrobtį valstybę. Tada viskas jų - net ir žmonių kūnai bei sielos. Visų diktatorių monomanija, kurią jie išigalėjo valdžioje, galutinai juos prazudys.

Komunizmas yra neišgydoma liga. Visus komunistus reikia laidoti ~~ir~~ gyvus.

* * *

Laisvės branduolys yra asmens laisvė. Jei žmonės gali būti laisvais balsuoti - kaip jie balsavo Romos Cezariams viešpataujant ir kaip jie balsuoja totalitarinėj Rusijoje - ir vis nebūti laisvais. Asmens laisvė yra teisė reguliuoti savo gyvenimą ir įsitikinimus, jie aktyviai ir fiziskai nepriesgyniauja su kitu gyvenimo ir įsitikinimų teisėmis. Apie šią temą p-nas J. Woods raso:

- Kodėl federalė legislatūra nesukrunta pagaminti Valstybės ar tautos referendumą žmonėms pirm negu bet įstatatai varžą asmeninius papročius ar pasilinksminimus galėtų būt išleisti? Jei žmonės neturi teisės balsuoti apie šiuos dalykus, jie netinkami balsuoti apie bet ką kitą.

Valstybės visišką individo reguliavimas yra seniausia pasaulyje nieksybe. Iš to plaukia visas piktas, net ir karai, kokius mes siandien matom. Būkime gyvi, ir kovokime už L a i s v e - pirma ir visada. Tai pusė pergales - už laisvę verta kariauti ir mirti.

* * *

Mano ilgėsią tamsesni už šešėlius ištyso,
Alkana dvasia be tavųjų girių ir upelių!
Tu taip graži tarp vasaros žolynų ir darželių,
Ir tave apleist ir užmiršt - reta širdis išdrįso.

Už tavo laisvės lyrą -

Sukils vyras - į vyrą.

* * *

NEPRIKLAUSOMYBĒS DAINA

M. Grigonis

Iš rytu šalelēs
Siaube bolševikas,
O is vakareliu
Vokietis apniko ...

Nemunēlio linkui
Pūtē siaurūs vējai,
Ir pavērgti Vilniū -
Lenkās atbildejo.

Šelstā tamsiōs naktys,
Graudzīa juodos diēnos,
Kai apziotos priēšu
Dreba mūsū siēnos.

Bet apgynsim norā
Nepriklausomybę
Tik mus tebevarzo
Baisiai siauros ribos.

Patekēs mums saulē
Vytauto svajota:
Uzvaldys lietuvīs -
Savo visā plotā.

* * *

P A S I I L G I M A S

Genē Viršelytē

Taip liūdna širdžiai daros,
Kai pro asfaltā, limuzinus, barus
Žalia teviške vaidenās.

Ak, kad galēčiau pasiekt
Plācīšias jošios lankas,
Isbuciuot motusei rankas.

Žinau, biednai gyvena jie -
Bēt mieli... Mieli ir kalnai tie!

* * *

Nepriklausoma Lietuva

MANO PASTABOS

Narcizas Augrūnas

Neseniai pateko į mano rankas "The Globe and Mail" laikraštis leidžiamas Toronte, kurs vasario 2-ros dienos laidoje 1943 m., paduoda ištraukas iš labai svarbios kalbos profesoriaus Watson Kirkconnell McMaster University, Hamilton.

Profesorius Kirkconnell įtaria komunistų laikraščius keliant rasėse maistą.

Kaltina svetimtaučių grupes "kėlime revoliucijos" taip kalbėjo profesorius Canadian klube. Sake yra pavojaus, kad komunistiški laikraščiai Toronte kaip blogų grybų vaisius, bando įtikinti įvairių svetimtaučių grupes Kanadoje, stumdami juos į komunizmo įtaką "kad padarius skerdynes".

Kanadiečiai turi būt pasiruošę eiti demokratiška linija ir įsteigt geresnį ekonominį ir socialinį būvį.

Toliau profesorius Watson Kirkconnell išvardinant svetimtaučių laikraščius ir jų redaktorius pasakė, kad jie apeinčiai prieina prie valdžios ir neteisingai skundžia didelias grupes svetimma kalba leidžiamų laikraščių kurie yra ištikimi Kanadai.

Profesorius kalbėjo apie ištikimumą Europos elementų Kanadoje, kad komunistai pasiverčia ištikimais, bet tas ištikimumas pasirodo jų leidžiamuose laikraščiuose tuose nuodinguose grybuose, musmiriuose, kuriuose po gražiu lukštu - slepiasi nuodai.

Jis išvardino šiuos laikraščius, kurių skaičiuje yra ir mū-

Montreal, Vasaris-Kovas, 1943.

su penktakojų lietuvių tautos pardavikų ir graborių šlamštas vadinamas "Liaudies Balsas". Išvardinti laikraščiai ir jų redaktoriai yra sie: "Kronika Tygodniowa", red. A. Morski. Jis bendradarbiavo su prislegtu "Głos Pracy". Vestnik (rusų), red. M. Yasny, buvęs redaktorius komunistų laikraščio: "Novosti". (Croatų), red. Ed. Yardash, buvęs sekretorius nelegalios Croatų partijos: "Ludova Zveste". (slovakų), "Nova vreme", (bulgarų) red. Steve Szokc, "Liaudies Balsas" (lietuvių), Red. J. Yla vadovaujantis lietuvių komunistams; "Ukrayinske Zhittia", red. S. Macievich ir Peter Krawchuk, buvęs internutas o vėliau paleistas iš stovyklos; "Canader Yiddische Vochenblatt (žydų), red. Gershman, paleistas iš koncentracijos stovyklos.

Studijuojant tuos laikraščius Dr. Kirkconnell atidengė, kad jie visi gauna visas informacijas iš Maskvos Kominterno.

Prasidėjus šiam karui, Kanados komunistų partija buvo atsikusus prieš karą ir prieš Britanijos Imperializmą, iki istojimui į karą Rusijos. Bet su ypatingu liudijimu, kaip tie pakelėse pavėzinimo prasytojai, kurie nori pasižyžinot ir pasiekt pačios keliones galą, o paskui primusti patį soferį, kad pasivogus jo automobilį.

Tai toki komunistų žygiai ir užsimojimai.

LIETUVOS PRIEŠAMS PATARIMAS

Draugučiai penktakojai!

Jūs kaipo pažangūs gyvūnai, apsišvieta ir kulturingi; tad kam jūs taip kankinatės? Juk jums yra auksinė proga pasiliuosuoti iš tų "liaudies priešų"; juk turite savo prezidentą Padleckį su jo kabinetu... Netrukdant laiko, tuoj pasiųskite prašymą ponui Stalinui, kad jis pavelytų jums sukurti valstybę su Padleckiu ir jo saika priesakyje, ir pavadintų "Lietuvių Škurininkų Respublika". Tą vardą man teko išgirsti iš rusų tautos žmogaus uzklausus pas jį kaip jis pavadintų tokius gyvūnus, kurie lietuviais gimę, o rusams dirba. Jis man ilgai negalvojęs pasakė:

- Oni robotajut za dengi i nazivajutse Škurinyki! Mi ih znaem. - Aš nusijuokiau ir sakau:

- Eto vierno. - nes žinau, kad jie savo kailį kelioms eilėms mainė. Tai va, draugučiai, jums škurininkų vardas ir tinka. Jūs

Nepriklausoma Lietuva

patys žinot, kad jūs čia gyvendami Kanadoj ar Amerikoj, - jos duona maitinates ir kailius mainydami dirbat prazutinga komunistini revoliucijini darba tikrus lietuvius skundziate valdziai, tersiat, ir manote, kad jums patikes! Ne vyruciai. Jūs esat kaip tos su raudonomis skiauturėmis papugos, kurios ka Maskva gieda - ta jūs pakartojat. Bet sunku jums itikinti pasauli, kad jūs esat nekaltos avelės... Po kailiuku - vilkučiai... Žverys žmoguje. Lietuva jau gerai žino kas yra bolševikai. Mes jums nei už centą netikim. Jūs pirmi melagiai, apgavikai, mulkintojai ir centų kolėktoriai.

Mes tikri Lietuvos sūnūs dirbam dėl savo tėvynės laisvės, nepriklausomybės ir demokratiškos gerovės. O jūs už sukolektuotus centus - kalate komunistiškos vergijos grandinius. Ir mes nenorim kad jūs savo grandinius uznertut Lietuvai ir lietuviams! Mes nenorim, kad mus valdytų rusas su savo skūrininkais, nei vokieitys su savo memerlandistais. Lietuviai per 22 laisvo valdymosi metus, įrodė pasauliui, kad jie moka patys tvarkyti valstybę, kelti jos kultūrą, mokslą ir ekonomiją.

Tai mano asmeniškios pastabos, ir be abejonės jums teks prieš jas pasiraityti, negi kepamas angis tylės?

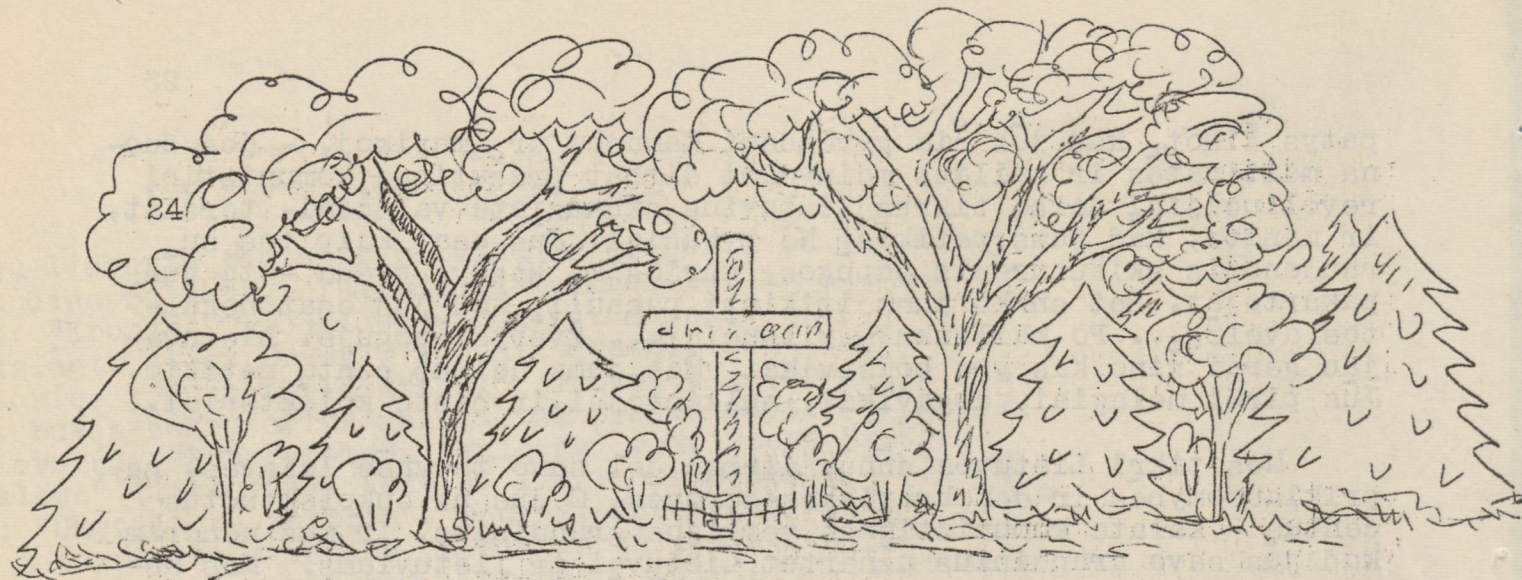
JAUNOJI LIETUVA

Ei! jūs ten iš kelio!
 Jaunoji Lietuva zygiuoja.
 Tvirtai suspaustos gretos žalios;
 Ir vėliavos iškeltos plevėsuoja.

Jų akyse pasiryžimas!
 Jie bus atsparus visiems vėjams!
 Širdyge zaibuoja ituzimas,
 Tėvynės priesams, pavergejams.

Štai, gretos jų didėja,
 Krutines dar aukščiau iskyla,
 Jau prie laisvės arteja,
 Ne zodziai, bet darbai prabyla.
 V. Skirgaila.

* * *

AZULINIS KRYŽIUS

Miškas, kuris stūksio prie pačios dviejų upokšnių santakos, sniokscia ne taip, kaip kiti, bet tyliai, lyg bijodamas sudrumsti ramybę, kurios jis yra sklidinąs. Nepaprastai jis sniokscia ypač žiemą, kai visi keliai būna užversti sniegu ir kai vejas virtinėmis gena į siaurę pilkus debesis. Didžiules eglės, viena kitą pamarmstydamos sakomis, atrodo tada lyg gyvos, lyg kažko liudincios moterys.

To miško pačiame pakrašty stūksio vienišas kryžius, jau pajudęs nuo lietaus ir samanomis apaugęs. Kadaise buvo prikaltas prie jo iš svino nulietas Kristus, bet vėlyvys seniai surūdijo ir kancios ženklas nukrito. Neliko ant kryžiaus jau ir parašo.

Bet žmonėms, kurie netoli nuo to miško gyvena, parašo nereikia. Jie ir taip žino, kuriuo tikslu buvo prieš keliolika metų čia pastatytas kryžius. Tėvai kada cina pro šalį, prataria kelis žodžius vaikams, kad ir jie žinotų kokios didelės esama motinos meilės.

Prieš tuos keliolika metų čia pat prie miško buvo didelis kaimas, kurio gale stūksiojo Lauryno Juodžio sodyba. Kelis hektarus žemės dirbo pats Juodis, trisdešimts metų vyras, ir sena motina. Jie vertėsi vis dėlto neblogai, nors ir nematė didelio pertekliaus.

Bet atūžė karas. Dūmaiš nuėjo pusė kaimo. Neliko sveika nei Juodžių sodyba. Pagaliau užėjo vokiečiai. Pradėjo slinkti dienos, pilnos nerimo ir nežinojimo, ko reikia laukti. Vokiečiai šlo, slave viską, ką pasitaikė. Jie lanke kaimą diena iš dienos, ir kartą pajuto žmonės, kad gali prisieiti gyvenimą baigti badu. Suskato tad kiekvienas slepti ką turedamas, taipgi javus, kad būtų nors duonos.

Tačiau atsirado kažkas, gal iš savųjų tarpo panoręs išiteikti

atėjūnams. Vieną dieną atidundėjo į kaimą pora žandary ir puolė tiesiai prie sleptuvių, reikalaudami vilkti aikšten paskutinį grūdą. Neaplėnke ir Juodzio. Atejo vienas ir tiesiai pasake, jog grūdai yra uzkasti prie kluojimo kertės.

Laurynas Juodis, gavęs kelis smūgius į nugarą, dantis sukanęs turejo atkasti sleptuvę. Sena motina tikejosi išsprasyti dar nors saują duonai ir su asaromis palinko prie rankos. Taciau vokiečiai nebuvo perprasomas. Pykčio iskreibtu veidu jis mostelėjo lazda ir kirto, kad moteris susmuko, net nespejusi aikteleėti.

Būna kartais momentų, kad žmogus nežino ką daro. Pamatęs suknubusią savo motiną, nieko nepagalvojo ir Laurynas. Tik issitise ir drožė vokiečiui į veidą. Paskui pakėlė motiną, nunesė į trobą ir pradėjo stengtis ją atgaivinti.

Nerami buvo ta diena, nors vokiečiai išdūmė, medžioklę pertrauke. Ypač nerimo Juodienė. Ji verkė ir nuolat kartojo:

- Nereikėjo tau jį liesti, Laurynai.

Bet Laurynas mažai apie tai galvojo. Tik kitą rytą, kai kaimyno vaikas atbego ir pasake, jog atjoja vokiečių būrys, jis suprato ką laukia. Netardamas nei žodžio, jis zvilgterejo į motiną, kuri išblyškusi stovejo prie krosnies. Valandelę abejojo. Bet tuoj nusprendė.

- Tegu sau joja.

Vis dėlto motiną jį perkalbėjo. Ji sakė, kad vokiečiai nedovanos, kad išmus, mus, kankins, susaudys. O ką tada ji darys? Liepe bėgti į mišką, kol dar laikas, ir sleptis, kad nesurastų net su sunimis.

Laurynas paklausė jos. Dideliais žingsniais perbėgo kalvos šlaitą ir dingo eglų tankumyne. Būrys vokiečių apsupęs namus, rado motiną vieną, ramią, lyg nieko nebūtų atsitikę. Rustūs, tarytum žmogzudžio atėję suimti, keli jų įsiveržė su paruoštais sauti ginklais į vidų saukdami:

- Kur tas tavo sunus?

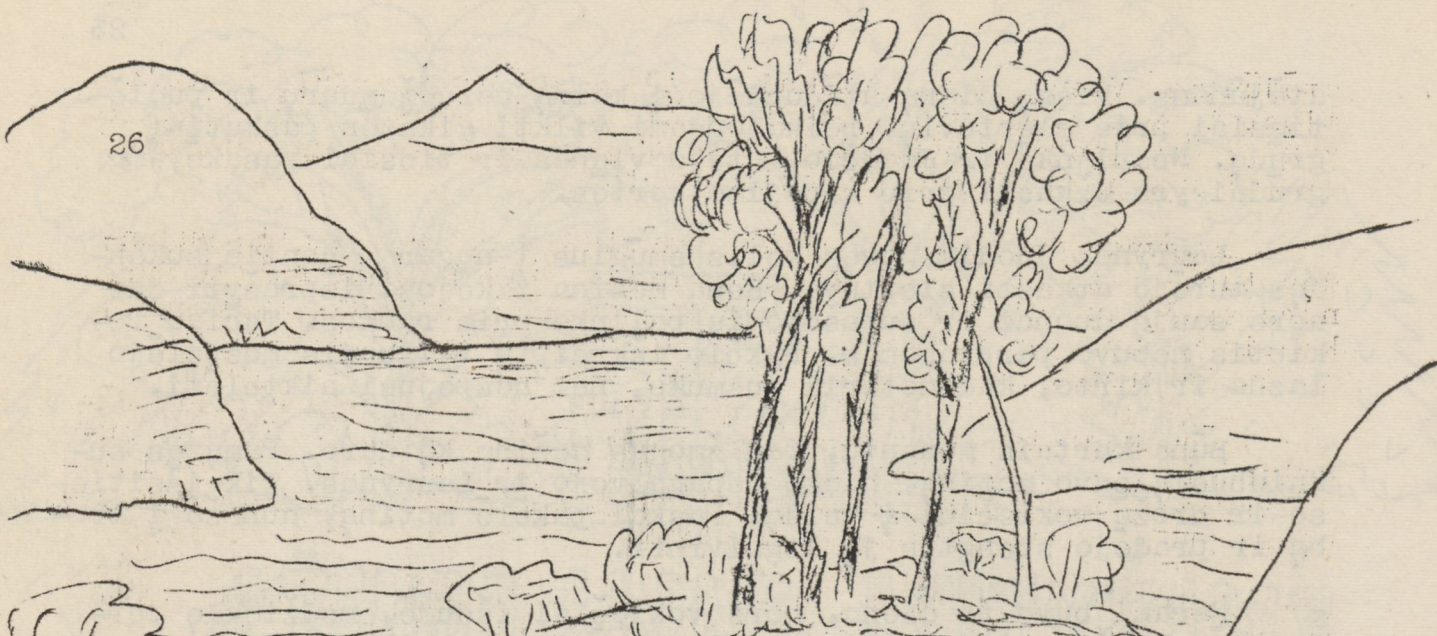
Moteris pažiūrėjo į juos, lyg nesuprasdama, ir atsakė, tarytum būtųėjusi kalba visai paprastu, reikalu:

- Jis isejo.

- O kur? - jį truktelėjo pečiais ir susiėmė rankas, drąsiai žiūredama įsiverželiams į akis. Atrodė, kad negąsdina jos nei ziaurūs veidai, nei ištieti į ją sautuvai.

- Suo turi būt namuose, - manė vokiečiai ir vienas paskui kitą pradėjo griosti trobas. Jie išbade durtuvais visas palepės ir išziūrino visus kampus. Taciau veltui. - Nieko nera skambejo jų pastabos.

* * *

I Š S E N O D I E N O R A Š Č I O

Elegijus Uosis

Tikėjausi nuo viršininko gauti pagyrimą, be maž ką tik negavau papeikimą; kad iš kalno viską zinojęs ir ne pasiemiau kitą policininką.

Už savaitės buvo teismas. Teisėjas pripažino Samsono kontrabandą ir rado jį kaltu, taipgi paskyrė pabaudos bausmę - užsimokėti 500 litų.

Gūžliui, ir jo dviems sūnams - po dvi paras daboklės. Vėliau, kada tik sutikdavau mieste Samsoną, jis istolo prieš mane nušimdavo kepurę, ir sakydavo: "Tu baisus zmogau! Norejai mane nusauti?"

* * *

Keletai dienų praėjus, turėjau eiti pas viršininką su raportu. Kad išvengus nesusitikti su Karute - nejau pro jos namus, bet pasukau siauru takeliu pro upę. Eidamas turėjau omeny, jeigu ją susitikčiau - ji juoksis iš manęs, kad negalejau sulaukyti Samsoną, ir jis pabėgo. Ot, manau sau sakys: "netikęs lepsys". Širdį grauže nusiminimas. Maniau sau, merginoš myli vyrus drąsius, karingus, grieztus. O aš pasirodziau prieš ją visai nekaringas, trūko drąsos.

Eidamas takeliu atsiminiau, kad ten paupy Sinkevičių daržovės pasodintos, tad kad ir nenoredamas - galiu kartais susitikti Karutę! Sustojau, apsimąsciau: maniau grįsti atgal, bet gal šiuo momentu jos ten darzuose nebus?... Nutariau eiti; vistiek vieną kartą anksčiau ar vėliau reiks ją susitikti, ir prieš ją raudo-

nuoti iš gėdos. Atėjęs arčiau, pamačiau, kad Sinkevičių šeima kopūstus kerta ir Karutę sykiu. Bet, laime, kad toliau nuo takelio! Stengiausi greitinti žingsnius ir praeiti kad manęs nepastebėtų, ir kad nereiktų susitikti.

Bet kur tau! Karutė ranka moja ir šaukia sustoti. Sustojau. Širdis plaka. Na dabar, gausiu pipirų – galvoju sau. Bet ji mane pasitiko su ramia ir rimta išvaizda; paėmė mano ranką, paspaudė, ir sako:

- Aš labai užjaučiu Jūsų nepasisekimą, bet sykiu užgirių Jūsų drąsą ir pasiryžimą kovoje su kontrabandistais.

Karutė toliau tęsė: - Žinai ką, kad dėl tavęs mano tėveliai susipyko tarp savęs. Mano mamytė paskaitė tamstą labai žiauriu, ir negailestingu... ir net man sakė, kad daugiau neleis su Jumis draugauti.

- Tėvelis, tamstą iškėlė į padanges! Net prieš visą šeimyną! Sakė, kad šitas policininkas tikrai eina savo pareigas. Kad tokių vyrų Lietuvai seniai reikėjo šitam rajone. Sako būtų seniai apvalę tuos kontrabandistus, kurie per kiauras naktis miego neduoda lodydami sunis. Žinote, tėvelis sakė, kad tamstą Skuode susitikęs tikrai užfundys.

Aš norėdamas sužinoti kokios nuomonės laikėsi Karutė, nužemintu tonu užklausiau:

- Tai dabar jau turbūt man Sinkevičių durys uždarytos? Jūsų mamytė manęs nekencia!

Karutės kūnas suvirpėjo. Su atvirom akutėmis ir pakeltu balsu sako:

- Ar tu su manim žensies?... Aš tave dar labiau pamylėjau po šio įvykio. Kelias naktis negalėjau užmigti... vis apie Jus svajojau...

Aš srovine jėga nutvėriau jos rankutes, ir norėjau arčiau ją priglausti, bet pastebėjau jos šesytės seka mūsų visus judesius, tad tik padėkavojau jai už gerasirdiskumą ir užuojautą, ir susitarėm susitikti vakare...

Po to, dar keletą kartų teko susitikti Karutę, tai buvo mano linksmiausios ir laimingiausios gyvenimo valandos praleista su ja...

Už kiek laiko, mano numylėta Karutė susirgo, ir tapo nugabenta į ligoninę. Daug meilės žodelių pasikeitė per laiskus... Vė-

Montreal, Vasaris-Kovas, 1943.

liau dėl tarnybos labo... mane perkėlė į kitą rajoną, ir teko nutraukti ryšius su Kārute.

Jos man gaila ir po šiai dienai! Ji buvo mano jaunystės pirmoji meilė. Jos gyvenimo likimas - man yra nežinomas iki šiam laikui.

Ach, likime! Koks tu negailestingas! Žiaurus dėl manęs... Kam tu leidai man ją pažinti, pamylėti ir vėl išplėsei... Tik per tave aš negaliu kitą tokią sutikti, kur aš sukaupęs visas savo jėgas, sielą - paaukociau tik dėl jos... Kad tinkancia širdį širdžiai surasciau, - bepaliovos lėndu, dauzausi pe svetimas sielas, stengiuosi surasti kuri man tinkama, kuri tikrai mylėtų, suprastų, ir kad aš jai ta pačia dėkone galėčiau atiduoti savo gyvenimą ir išsiilgusią širdį. Nėra laimės... Esu vienai vienas... Žmonės kalba: "pasenęs kavaliėrius". Galva pasipuošė snąigems, kunas susilpnėjo, tik sieloje jaučiu naujus pasaulius ir amžinai jaunus!

Ir vis dar kovoju prieš save, kad nereikėtų priversti save pamylėti, arba gyventi su ta, prie kurios siela netraukia.

Skaitau neleimingiausia tą porą gyvenime, kuri susituokia prievartos būdu. Vedasi tik tam, kad kiti apsivedę gyvena.

* * *

NUIMKITE RETĖŽIUS

O, Nuimkite, retėžius nuo manų rankų...
Jie baisiai persunkus ir prie širdžiai prirakinti!
Er traukia į kapą gyvą! tarp retėžių lanko ...
O siela ir širdis norėtų dar geles skinti.

O, nuimkite retėžius... žūstu prerijose.
Baisių trėškulių, sukepęs širdis iš ilgėsio!
Nežinau išėjimo tragedijų vartuose -
Ateik... O, ateik! bent prieš mano saulės leidesi.

* * *

Ilgėsysis ir nusivylimas, tai
dvi vilycios, kurios mus sau
nuzudo, kad kitiems gyventumėm.

Mes save teisiame sulig
savo savijautos, bet kiti mus
teisia sulig mūsų darbų.

Longfellow

* * *

* * *

TORONTO DIENOS

Veda GENYS

PAMINĖJIMAS 25 METŲ LIETUVOS NE- PRIKLAUSOMYBĖS.

1943 m. vasario 14 d. S.L.A. 236 Kuopa suruose Lietuvos nepriklausomybės paminėjimo sukaktį.

Šis minėjimas buvo 3 val.p. p., kuri atlankė gražus būrys lietuvių su širdingumu.

Parengimo komisija kuri susidėjo iš E. Frenzeliūnės, V. Samulevičiaus, A. Kunučio, J. Mankaus ir A. Augučio; suruose gražią programą.

Visų gerbiamas Konsulas buvo taip malonus ir su mumis sutiko minėjimą pagerbti. Programa susidėjo iš daugelio įvairenybių, SLA nariai sudainavo keletą dainų, kurias priruose tikras patrietas Liūdas Pocius, už ką visa kuopa yra be galo dėkinga. Malonios lietuviškos p.p. Onyte ir Maryte Pociutes užpildė muzikale programos dalį. Jaunuolis Kubiliuk, taip pat smulkavo akomponuojant L. Pociui.

Z. Užemeckiene mums maloniai padainavo 3 gražias daineles. B. Indrelin skambino pijanu ir B. Indrelyte, J. Grubevičiute, J. Pauliute ir L. Bieliauskaite - soko 3 lietuviškus sokius, be to L. Bieliauskaite padeklamavo eilerastį.

Programą vedė A. Kuniutis,

rezoliucija skaitė sekretorė SLA Kuopos. Kalbėjo J. Jokūbynas, A. Frenzelis ir gerb. col. G.L.P. Grant-Suttie.

Rezoliucija buvo vienbalsiai priimta, kurią žemiau talpiname.

REZOLIUCIJA

Mes Toronto lietuviai, susirinkę, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 236 Kuopos iniciatyva 404 Bathurst Street saleje vasario 14 dieną 1943 metais paminėjimui ir pagerbimui 25 metų sukakties nuo Nepriklausomos Lietuvos paskelbimo; kuris įvyko Vilniuje, vasario 16 dieną 1918 metais, - nutarėme išreikšti mūsų troškimus sekamai:

KADANGI Lietuva per 22 metus nepriklausomo gyvenimo pilnai įrodė, kad ji gali savistoviai valdyties ir sparčiai augti - kilti kaip ekonominiai, taip ir socialiai; ir

KADANGI, Lietuva, kaip ir daug kitų nedidelių tautų pateko po načių jungu, ir be pagalbos demokratiškų didžiulių tautų, negales iš po to jungo išsiliuosuoti; ir

KADANGI, pavergta tauta, ne-

Montreal, Vasaris-Kovas, 1943.

gali laisvai vystytis ir būti naudinga sau nei visam civilizotam pasauliui; ir

KADANGI, vienintelė mažųjų tautų (ju tarpe ir Lietuvos) viltis Šuvenyntų Tautų laimejime;

TAI, mes Lietuvių gyvenantieji demokratinėje Kanadoje, pareiskiamė, kad mes remėme ir remime visokiais galimais būdais, mūsų naujos tėvynės Kanados ir visų Šuvenyntų Tautų kovą prieš šį. Dėdami visas viltis, kad priešą nugalejus, prie Taikos Tribunono, remiantis Atlanto Čarteriu, bus teisingai atsizvelgta ir į Lietuvos padėtį ir pripazinta jai visiška nepriklausomybė:

Pirm. A. Frenzelis

Sekr. S. Batkienė.

LIETUVOS SIDABRINIO JUBILIEJAUS MINEJIMAS 25 METŲ JOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PROGA.

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 25 metų minėjimą puikiai paminėjo K.L. Tarybos Toronto skyrius 20 d. vasario parapijos salėje sujungę bendrąjį jėgą su Sv. Jono pasalpine draugija ir su vietine lietuvių parapija.

Šis minėjimas praėjo gražiai ir išpuodingai.

Aukų surinkta dėl Nepriklausomos Lietuvos žurnalo \$57.00.

Programą vedė ir išanginę kalbą pasakė R. Hozas. Pradedant programa visi bendrai su publika sugiedojo Lietuvos Himną.

Po to buvo labai vykusiai perstatyta dviejų veiksmų veikala: "Vytautas Kalėjime".

Vaidino šie asmenys: J. Ba-

nylis, O. Kalinauskienė, B. Dubauskienė, V. Jarašiūnaitė, J. Grinskytė, P. Jarašiūnas, A. Augutis, ir P. Kairys. Sufleriavo V. Banylis.

Išpuodingas kalbą pasakė tai dienai pritaikintas Gen. Konsulas G.L.P. Grant-Suttie, ir Kun. McGivney.

Po to, skambino solo pijanų p-lė Alviną Užemeckaitę, smuikavo solo p-lė M. Pociūtė. Solo dvi dainas sudainavo p-nia Zofija Užemeckienė - akomponavo p-lė O. Pociūtė. Publika gausinai aplodismentavo, ir prašė pakartoti.

P. J. Grinskytė pasakė eiles vasario 16, labai vykusiai.

Buvo labai vaizdžiai pastatytas gyvas paveikslas vaizduojantis pavergtą Lietuvą.

Gyvąjį paveikslą vaizdavo gabi ir scenoje patyrusi artistė Vanda Jarašiūnaitė ir V. Banylis. Publikoje daug buvo matyt sluostant asaras. Užbaigiant su gyvuoju paveikslu, visi bendrai sugiedojo Lietuvos Himną. Gyvąjį paveikslą parengė V. Banylis ir O. Kalinauskienė. Po programos buvo šokiai.

16 vasario minėjimo komitetas, taria sirdingai aciū visiems artistams, kurie daug triuso padėjo. Taipgi didelis kreditas priklauso p-niai Kalinauskienei ir V. J. Banyliams už prirengimą gyvojo paveikslų "Pavergtą Lietuvą". Taipgi aciū visiems darbininkams J. Kalinauskui kuris visuomet ir šį kartą prie biznio darbavosi. P-lei V. Dervinytei, ir E. Narusiui, kurie zenklelius prie durų svečiams segiojo. A. Jurcai, kuris visą tvarką priziūrėjo salėje. Taipgi didelis aciū

priklauso aukų rinkėjams salėje:
 mrs. Beinoriene, mrs. Dargiene,
 A. Augutis ir P. Kundrotas. Aciu
 ir kitiems, kurie prisidejo prie
 šio paminejimo. Taipgi gili pade-
 ką aukotojams ir visai publikai,
 už atsilankymą.

Čia paduodame aukavusių
 sąrašą "Nepinkl. Lietuvos"
 žurnalo naudai 16 vasario pamine-
 jime.

Kun. V. McGivney	\$1.00
G.L.P. Grant-Suttie...	5.00
R. Hozas	5.00
Mrs. M. Pocius	5.00
Mrs. Mažeikiene	2.00
Mrs. S. Dervin	2.00
P-nai Kalinauskai.....	2.00
P. Kundrotas	2.00
F. Gikis	2.00
A. Margis	2.00
M. Užemeckis.....	2.00
A. Augutis	2.00
F. Karaliunas	2.00
J. Banylis	1.50
Mrs. Matjosaitiene ...	1.00
A. Čirunas	1.00
S. Bardauskas	1.00
K. Bendzius	1.00
J. Grinskis	1.00
V. Šukys	1.00
A. Jurcas	1.00
J. Gritenas	1.00
Mrs Skiniulienė	1.00
E. Narušis	1.00
J. Radvila	1.00
J. Beinoras	1.00
Mrs. M. Jarašiūniene..	0.50
Mrs. J. Šermukšniene..	0.50
J. Maciulevičius	0.50
P. Lekšas	0.25
S. Balciūnas	0.25
K. Dargis	0.25
Mrs. Baniulienė.....	0.25
Mrs. Kuprienė.....	0.25
Mrs. Mockelienė	0.25
Miss Pelekevičiute ...	0.10
Viso aukų.....	\$50.90

Smulkių pajamų \$3.18
 "N.L." prenumeratai 3.00
 Viso.....\$57.08

* * *

SVARBUS NUTARIMAS

K.L.T. skyriaus valdyba Toron-
 te 24 dieną turėjo savo susirin-
 kimą, kurs nutarė, kad iš sureng-
 tų parengimų "Nevedusių Vyrų" ba-
 liaus sausio 30 dienos pelnas
 ir 16 vasario pelnas ir aukos
 \$57.00, viso \$90.00, pasiūsti
 K.L.T. centrui į Montrealą nau-
 dai "Nepriklausomos Lietuvos"
 žurnalo. Pinigus įteikti valdy-
 ba įgaliojo Petrą Kairį, kuris
 važiuavo į Montrealą dalyvauti
 Lietuvos nepriklausomybės 25 me-
 tų paminejime.

* * *

Baigiant tvarkyti "N.L." žurna-
 lo šią laidą, atėjo iš Toronto
 \$1.00 auką m. J. Jankausko,
 skiriama šio žurnalo naudai.
 Širdingai aciū.

Redakcija.

* * *

PRAKALBOS

Sausio 24 dieną Toronto lie-
 tuvių CCF Kuopa surenge prakal-
 bas ukrainų salėje 404 Bathurst
 salėje.

Publikos atsilankė gana daug,
 kalbetojais buvo J.V. Stilsonas
 iš Suv. Valstijų, G.M.A. Grube
 Toronto universiteto profesorius,
 ir B.E. Leavens generalis CCF se-
 kretorius.

* * *

ŠV. JONO KRIKŠTYTOJO LIETUVIŲ
PARAPIJOS FINANSINIS REPORTAS.

1942 metais lietuvių parapijoj Toronte, klebonauja Kun. V. McGivney, kuris šią parapiją gražiai veda ir tvarko jau šeši metai. Per pamokslus bažnyčioje dekoja parapijonams už bendradarbiavimą, kas per šešis metus davė gerų vaisių parapijai.

Klebonas visuomet visus kviesdavo būti gerai katalikais ir lietuviais, šios salięs ištikimais pilieciais, ypač siais nelaimingo karo laikais.

Taipgi klebonas priminė, kad parapijos didieji darbai atlikti. Skolos už bažnyčią ir kleboniją išmokėta. Dabar tik lieka parapijonams melsties, Dievo prašyti taikos pasauly.

Cia paduodame apyskaitą:

IEIGOS:

Bingo	\$902.81
Bažnyčioje kolekta	720.65
Nuoma už kleboniją	490.00
Kalėdų	105.50
Velykų	63.00
Charity	51.00
Tikybos propagandai	19.75
Seminarijai	38.50
Balansas	250.69
Viso	\$2,441.90

IŠLAIDOS:

Smulkios išlaidos	\$ 80.00
Alga	500.00
Remontas	52.64
Misijos	100.00
Vyskupai	300.00
Elektra ir gasas	59.00
Bažnyčios dažymas	65.00
Aukstesnei mokyklai aukos	25.00
Charity	51.00

Propaganda tikybai	\$ 19.75
Apdrauda	120.00
Seminarijai	38.00
Kalėdų	105.00
Velykų	38.50
Angliai	128.74
Cathedraticum	76.80
Miesto taksai už kleboniją	233.38
Žvakės	172.90
Viso	\$2,191.21

IEIGOS	\$2,441.90
Išlaidos	2,191.21
LIKO BALANSE	\$00250.69

* * *

GRAŽUS PAVYZDYS.

Vasario 28 dieną lietuvių parapijos bažnyčioje prasidėjo misijos, kurios tęsiasi visą savaitę. Misijas laikė Kun. Gabrielius Jaskel iš Bostono.

* * *

VIEŠNIA IŠ SUDBURIO.

P-nia K. Razevičienė vieši pas J. O. Kalinauskus, teko girdėti, kad mano visai apsigyventi Toronte. K. Razevičienė yra O. Kalinauskienės sesuo.

* * *

PERKA NAMUS.

J.O. Kalinauskai, išigijo savo nuosavus namus gražiausioj Toronto miesto daly High Park distrikte.

Linkime pasisekimo!

* * *

Laimė yra ten, kur gludi saulėtas meilės gyvenimas.

Nepriklausoma Lietuva

"N.L." NAUDAI VAKARIENĖ.

Kanados Lietuvių Tarybos Toronto skyrius, nuolat pasiekia puikiai dirbaujami vis ką nors suruosdami.

Ši kartą 30 dieną sausio, buvo surengę "Nėvedę Vyrai" šaunią vakarienę, lietuvių parapijos svetaineje.

Publikos atsilankė gana gražus skaičius, kurie prie gražiai papuoštų stalų vaišinosi skaniais valgiais bei gėrymais.

Visi svečiai buvo geroje nuotaikoje ir linksmi praleido laiką.

Vakarienės metu, buvo ir kalbų. Vakaro vedėjas E. Narušis pakvieta kalbėti liet. parapijos kleboną Kun. McGivney, kuris ragino visus būti gerais lietuviais ir ištikimais Kanados pilieciais.

Šiai vakarienei surengti daug pasidarbavo šie asmenys nėvedę vyrai: P. Kairys, V. Banylis, J. Banylis, A. Augutis, K. Bandyzius, J. Staliulionis ir Elegijus Narušis.

Taipgi virtuvėj ir prie stalų gelbėjo P-nia Banyliene, V. Jarsiuonaite ir J. Grinskyte.

Didelis kreditas tenka šioms asmenims, nes jie visus valgius ne tik pagamino, bet dar ir aukomis prisidėjo: P-nia Banyliene, P. Kairys, A. Augutis, Bandyzius, V. Banylis, J. Banylis, E. Jarsiuoniene ir Grinskyte.

K.L.T. skyriaus valdyba, taria sirdingą aciu visiems rengėjams ir kitiems visiems, kurie prisidėjo prie šio parengimo.

Pelnas paskirtas dėl "Nepriklausoma Lietuva" žurnalo.

* * *

Tik vieningu žygiu, išeinama prie sviesesnio rytojaus.

Montreal, Vasaris-Kovas, 1943.

SUSIŽIEDAVO.

Ne taip seniai susižiedavo Zuzana Grubeviciute su svetimtaučiu vaikinū. Zuzana Grubeviciute yra stambiausio biznesieriaus Toronte dukte.

* * *

LIGONIAI.

Mrs. Ona Evaskelienė gyvenanti 104 Grece Street, neseniai turėjo sunkią vidurių operaciją Šv. Mykolo ligoninėj. Operaciją pavyko gerai, linkime greitai susveikti. O.J. Evaskeliai yra Toronte gerai visiems zinomi kaip geri lietuvybės ir katalikybės rėmėjai.

* * *

Sunkiai serga mrs. Žižienė. Ligonė randasi savo namuose 19 Montrose Ave. Linkime greitai susveikti ir sustipreti.

* * *

Staiga netikėtai susirgo Janina Kazlauskaitė vieništelė lietuvaite laikanti grožio salioną Toronte.

Paskutiniu laiku pradėjo nesijausti gerai, ir patikrinus sveikatą pas daktarą, gavo patarimą išvykti į Maskoka Ont. Sanitoriją, keletai mėnesių pailsėti sustiprinimui sveikatos.

Linkime visi greitai Jums Janute, pasveikti.

* * *

Taipgi serga P. Lastauskas, ir A. Cirūnas. Siunciame visiems ligoniams užuojautą ir linkėjimus greito susveikimo ir sustiprėjimo.

* * *

Ši skyrių
veda
O. V-nė

Š E Š I O L I K T O J I

Elena Vasiliauskienė

Tu žuvai.... Neplevėsuoja
Tavo laisvės vėliava...
Priešo parbloksta dejuoji,
Sutrempta ir vos gyva.

Neilgai, brangi tėvyne,
Laisvės sviesą išlaikei.
Šužeide tave, pamyne...
Tu skausmuose nutilai.

O Šešiolikta Vasario --
Tavo šventė amžina.
Šiomet asarų tau marės,
Ir trispalvė - kravina.

Mūsų lūkesčiai galingi
Gydys širdį tau skausme.
Buk kantri, drąsi, ryžtinga --
Jauski vargą lyg sapne.

Mes sugrišim, o tėvyne,
Tavo žemėn, pas savus * * *
Su nauja šviežia gadyne,
Nesdami laisvės laikus.

* * *

KO IŠ MANĖS REIKALAUJA MANO NAMAI

Šis klausimas taip mums artimas ir aktualus, taip savas ir neatidėliojamas, kad mes esame priverstos kasdien, kas valanda su juom susidurti, juo susidomėti, susikaupti, ir įnešti bent dalelę į savo namus to, ko jie iš mūsų reikalauja.

Mūsų namai iš mūsų reikalauja tiek pat, kiek tautos iš savo pavaldinių, o gal net ir daugiau. Nes kokios šeimos, tokios ir tautos. Rodos, ką čia mano tokia maza šeimynėlė galeėtų reikšti tautos kūnui? O vistiek ji reiškia. Tūkstančiai šeimų sudaro milijonines tautas. Ir kokie tose šeimose papročiai, kokios tradicijos, tuo visu kuo persisunkusios tautos. Todėl šeimos reikšmė, turi didelę svarbą, didelę reikšmę žemes skrituly. Ir kad šeima būtų sveika materialiai ir moraliai - mes privalome pirmuciausia pradėti nuo mazniekėlių. Ne kitus kritikuoju, ne į svetimas virtuves ar salionus įsiknisant, bet uzklausti pačios savęs: "ko iš manęs reikalauja mano namai?"

Mano namai iš manęs reikalauja gal ir daugiau, negu aš galiu sugebėti jiems duoti. Bet, tuo reikalavimu sudaro man malonumo, nes jie stato mane saule, sviesa, dvasiųjų poilsiu, žodžiu; mane vainikuoja laureate to, ko aš net nejauciu, nemoku pasistatyti. O kada aš nemoku savęs pasistatyti pilnoje šeimos aukštumoje, mano savieji nuo manęs tolsta... Vaikščioja pakampiais nusiminę... Ir aš esu kalta jų nusivylimu, nes atmetu brangias man uždėtas parciagas, o gal jų kartais pilnai ir nesuprantama? Gal ne savo pasaulime?...

Mūsų namai, mūsų vyrai ir vaikai, iš mūsų labiausia reikalauja, kad mes mylėtume savo namus, savo vaikus, vyrą ir virtuvę. Deja, mes ne visos tai mylime, ir dėl to šeimose kyla įvairių gincų ir nesusipratimų.

Namai iš mūsų reikalauja, kad moteris būtų nenuilstas namų sargas, šeimos židinio kruopščios ir uolios darbininkė. Kad moters smulkios rankelės surinktų ir dūlkes, ir sutaupytytų grasių.

Montreal, Vasaris-Kovas, 1943.

Namai iš mūsų reikalauja ne tik sušveisti indus, iškurenti krosnis, išplauti išvaksuoti grindis, pasiūti, išskalbti, suadyti, sulopyti, bet ir inesti savo dvasios, kokią pasirinko mūsų vyras; o be abejonės jūs dvasia jam patiko, kad jis ją parkviėte į savo gyvenimo karaliją, ir leidžia jums tvarkyti jo šeimos takus... Ne tokius, kokius nori parkviestoji, bet tokius, kokius nori jūs namų viespats. - vyras.

Čia moteris susiduria su vienu giliu tarpekliu, kad ji iš prigimties linkus mylėti - vyras valdyti. Antra, ji myli gražintis dirbtinomis priemonėmis - vyrai, nors ir ne visi - nyli natūralumą. Dėl to ne vienoj šeimoj kyla pragaras ne už duoną, bet už pudrą. Ne už meilę, bet už neistikimumą.

Vyrų nuomonę daugiau palaiko ir tautos ir valdžios. Nes beveik visur dominuoja vyrai. Nors vyrai moterį idealizuoja, bet pakinko į vadžias ir neleidžia pertoli nueiti, peraukštai iškilti. Kada kinų artistė Marlene Dietrich užsimovė vyriskąs kelnes, ją pasekė tukstanciai mūsų sesių, bet ne tik šeimos neigė, bet ir valdžios susirūpino dėl vyriskų kelnių, pastatė policiją gatvej, kad areštuotų visas kelniuotąsias.

Kada moteris nusidažė, nušilakavo nagučius, - ją išbarė bažnyčios, pedagogai, auklėtojai.

Kada moteris atidarė pergilią dekolte - jai uždarė nekuriuose šalyse svėntyklų duris.

Ir dėl ko? Dėl to, kad mūsų dvasią norima išlaikyti idealu. O mat "idealui" - nereikia kelnių, dažų nei dekolčių. Tyra moters dvasia, neišvelkama į kaukes. Norima ją pastatyti aukščiau visko.

Mūsų namai iš mūsų reikalauja, kad mes kartais išsižadėtume gardesnio kašnelio, gražesnio drabužio, net mūsų šypsniai, mūsų žvilksniai yra mūsų vyrų kontroliuojami. Vyras šiandien žiūri ne tik į gerą namų apliubimą, bet ji turi būti diplomate politikė, nes kitaip ji nesupras vyro kurs kasdien eina į naujus išradimus, į kultūrą ar į antikultūrą.

Nors visas namų židinys pavesta į moters rankas, bet vyro vadžiose. Jeigu ji nepajėgia savo šeimos "renome" išlaikyti, vyras ją puola kaltindamas, kad ji buvo visų bėdų, visų nelaimių priežastis ir šaltinis.

Kad neįvyktų nemalonūs apkaltinimai, primetimai, mes privalome vyrams padėti. Moteris pastabesnė, jautresnė, apsuksesnė, ir šiais visais dvasiniais turtais besinaudodama - privalo dalinties su vyru kaip lygus su lygiu šeimų taikos reikalavimuose.

Moteris moka švelniau glausti, suraminti, paguosti, - vyras tik papildo viską savo įsakymu.

Šiandien tie namai, kur moteris moka tik košę virti, toli gražu neatatinka šių dienų namų reikalavimui. Tas pats vyras, gavęs savo maisto porciją, jauš nuoboduli, kurtumą, tustumą, jei moteris neines savo moteriško "Aš". Jei moteris nemokės su vyru papolitiukuoti, pasekti diplomatų žygius; pafilosofuoti, pasiginčyti... Sveikas ginčas - naudingas. Jis pratina atmūsti svetimas kenksmingas nuomones, nuo ko mes moterys retai kada apsiginam. Namai yra mūsų geriausias universitetas. Čia pats esi - profesorius ir mokinys.

Namai reikalauja, kad moteris šale namų ruošos, šale puodų ir kočelių, praktikuotų koki nors dvasinį gražų nusiteikimą. Reik mokėti siek tiek skambinti: pijanu, kanklems, gitara, citra, arfa, ar tam panašiai. Reik mokėti siek tiek paniuniuoti, padėklamuoti, ar paprastai zaidimeliais užpildyti tuscias valandas. Dziaugsmas, linksmumas seimoje reikalingas - jis pavaduoja vaistus.

Šeimų taikos reikalavimui reikia pasiaukojimo. Be pasiaukojimo - seima nera pilnoj savo aukstumoj. Kaip nutrukus viena kanklių styga neišduoda pilnos kurinio tonacijos, taip ir seimoj, jei sutartinai nevivruos žmonos ir vyro sutarimas - nebus seima tuo, kuo ji privaletų buti.

Kas gali sutarimo išmokyti jei ne meilė?! Bet ką tos šeimos gali daryti, kurios susituoke ne iš meilės, bet įvairiais išskaičiavimais ar gal priversti? Gal perjauni tuokėsi viens kito gerai nepazine, nesupratę. Gal tėvai priverstę? Turtai suviliojo? Ach, kiek tokių nelaimingų šeimų! Kiek kenciančių, pasiaukojusių. Didieji ir mazieji karai, oriniai ir vidiniai, - nera tiek surije aukų, kiek surijo netikusios vedybos. Netikusiose vedybose nušivylę milijonai. Varguolių ir turtingųjų luome. Bet čia yra misinys: kilniaširdzių, ir vėjavaikių. Silbnos - ir gelezines valios. Vieni iš jų be laimės klajokliai, kiti nezymus kankiniai. Kankiniai - be kuno zaizdų. Kaliniai - be kalėjimo. Vieni idealiskai pasiaukoję, savęs issizadeję tyli, kencia ir gyvena - antri iesko issiskyrimų, divorsų ir net zudynių! Kaip vieniems, taip ir kitiems nelengva. Pasiaukoti, savęs issizadeti, kilnu, gražu, dora ir idealiska, bet kiek tas kainuoja - zino tik tas, kuris tą visą pergyvena.

Divorsuose ir nerandama laimės. Tą gerai irodė pripažinta Rusijos divorsacija. Del divorsų nukencia nieku nekalti vaikai, ir tautoms nera sveika. O zudystes del netikusių vedybų, staciai beprotiskumas. Tai kur iseitis nevienas paklaus

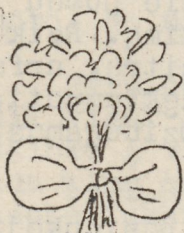
(bus daugiau)

Montreal, Vasaris-Kovas, 1943.

NAŠLAITĖS SKUNDAS

Paulina Baltakytė

Ne tau suprast, laiminga, sese,
Kas yra našlaičių vargai.
Tau rūpi gėlę pynt į kasa -
Tau rūpi dainos ir sapnai.

Tau motinėle krove kraitį,
Baltų drobelių skrynele -
Ir tu svajoji "karalaitį".
Kuris tave į pilį ves.

Močiutė tau palaimins kelią,
Gyvenimui laimes linke.
Senas tevelis paskirs dalią;
Jaunas brolielis palydės.

Bė mociutės skaudu našlaitei,
Nėra nei linksmos ateities...
Kaip pakirstai miško eglaitėi;
Nieks nerodo karstos sirdies.

Nėra mociutės laimint kelią,
Nėr kam palaiminti takus...
Nėra tevelio skirti dalią -
Ir kas užjaus josios vargus.

Močiutės dukrai gėles zydi,
Jai laimė sypsos visada.
Jai garbes niekas nepavydi -
Vargsei našlaitei - aimana.

* * *

GERAI ŠEIMININKĖMS ŽINOTI, KAD:

Žydinčios gėlės reikalauja
šaulės; lapuoti augmenys geros
sviesos. Kad apeiti trukumą drag-
numo ore, pakrapykite gelių lapukus
bent kartą per savaitę. Kada la-
pai bus svarūs, jie gales kvėpuoti.

li ant karto naudojate, at-
plaukite reikalingą skaičių
smotukų iš vidurio pyrago.
Tada sudėkite dvi likusias
dalis viena prie kitos, tru-
putį suspauskite ir pyragas
laikysis sviežias ilgiau.

* * *

Jeigu norite pyragą palai-
kyti sviežiu, kada tiksliai maza da-

"N-nos"

* * *

Nepriklausoma Lietuva

SVARBU KANADIETĖMS ŽINOTI

Uoli ir energinga "N.L." bendradarbė S T E L L A, paduoda labai idomias žinias "Naujienose", kurios mūsų Kanados moterims yra labai naudinga žinoti. Čia talpiname jos raštų ištraukas.

* * *

ĮSIGIJIMAS CUKRAUS VIRIMUI VAISIŲ. Kanada išleido biuletenius su nurodymais, kaip įsigyti cukraus virimui uogų ir vaisių. As čia Jums paduosiu vertimą. Aplikaciją užpildymui rasite naujose "Ration" knygutėse.

V E R T I M A S:

"Nepildykite aplikacijos neperskaite šių patarimų. Visos moterys turi susiplanuoti dabar, kiek cukraus joms reikia virimui vaisių ir uogų atėinančią sezoną, nes reikalinga iš anksto žinoti, kiek cukraus reikės importuoti į Kanadą. Namų prezervai turės užimti svarbią rolę šiais karo laikais. Pageidaujama kiek galint daugiau virti greit gendą vaisiai ir uogos naudojimui maisto per žiemą. Jeigu pats neapsirūpinsi savimi, Ration administracija to negalės padaryti.

* * *

KAIP ĮSKAIČIUOTI KIEK CUKRAUS BUS REIKALINGA

- 1) Suskaityk, kiek bonkų ir indų sudėjimui turi.
- 2) Nusistatyk, kiek bonkų naudosį kenuoti vaisiams ir kiek uogų košenų (jams and jellies).
- 3) Išskačiuok, kiek kvortų jūsų kenuotų vaisių bonkos yra, ir kiek kvortų vaisių uogų košių bonkose.
- 4) Užrašykite skaičių kvortų kenuotų vaisių apskaičiavimą ir košių ant aplikacijos knygutėje.
- 5) Padaugink skaičių kvortų kenuotų vaisių iš 1/2 svaro cukraus ir užsirasyk sau. Leidžiama pusė svaro cukraus ant kiekvieno svaro vaisių.
- 6) Padaugink skaičių kvortų vaisių košės iš 1 1/2 sv. cukraus, irgi užsirasyk sau. Leidžiama 3/4 sv. cukraus ant kiekvieno sv. vaisių ar uogų.

- 7) Sudėjus arba padauginę sumas gausite apskaičiavinę, kiek cukraus bus reikalinga, ir užrašyk skaitmenį aplikacijos blankon.
- 8) Užbaik aplikacijos formą, iršant nurodytose vietose savo vardą ir antrąsą ir skaičių žmonių, kurie maitinsis tais prezervais.
- 9) Užrašyk knygutės numerį, kuris randasi ant viršelių.
- 10) Sudėk aplikacijas į konvertą ir siūsk artimiausiam Ration Board, ne vėliau balandžio 15 dienos (April 15).

* * *

P A S A R G A

Nepamiršk, kad melagingas būdas išgavimui cukraus, bus stro-
piai prižiūrimas ir baudziamas.

Bandykite daugiau prezervuoti vaisių šiam sezonui. Sutūpy-
site daugiau cukraus prezervuodami vaisius vietoj virimo košių,
be to, prezervuoti vaisiai užlaiko daugiau vitaminų.

Priklauso nuo kanadiečių moterų išnaudoti visą Kanados vaisių
perteklių šiuo karo metu. Pavelytas cukrus yra duodamas su pasiti-
kejimu, kad jį sunaudosite tik prezervams savo seimoms per ateinan-
cią žiemą."

Štai pasibaigė tas vertimas, bet ten yra priedas, kad bus da-
roma daug bonkų, kad būtų galima visas seimas aprūpinti be skriau-
dos.

STELLA.

* * *

S K A N Ė S I A ISVIESTO ADRUTAI.

200 gramų sviesto sutrinti
į grietinę ir iplakti po vieną
6 kiaušinius, įpilti 200 gramų
smulkaus cukraus ir trinti, pi-
lant po truputį 400 gramų miltų
ir truputis citrinos zievutės.

Imti po truputį ant galo
peilio teslos, dėti į vidurį į-
kaitintos blėtos, o kai iškeps,
kolėi karšti - apvynioti ant ve-
lanėlio.

PIRŠČIUKAI PRIE ARBATOS

Viens literis miltų, šaukš-
tas sviesto, 2 kiaušiniai, 2
šaukštai rugšcios grietinės ir
puodžiukas cukraus išminkyti į
purį teslą, daryti mazi pirs-
čiukai, dėti į isteptas skardas,
patepti kiaušiniu ir statyti į
krosnį.

* * *

Nepriklausoma Lietuva

MONTREALO DIENOS

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 25
METŲ SIDABRINIO JUBILIEJAUS
MINEJIMAS.

Vasario 28 dieną ryte, oras prastas, pusto nei akių negalima pramerkti. Apie pirmą valandą, oras atsimaig. Saulutė nušvito, rėdos kiekvieną lietuvi kviečia į Šv. Kazimiero parapijos svetainę minėt 16-tą Vasario suruoštą Kanados Lietuvių Tarybos.

Svetainė papuošta trispalve vėliava, ant kurios buvo prisegta puikus sidabrinis kaspinas. Antrojo pusej scenos - Britanijos vėliava.

Žmonės skubėjo į parengimą kaip biteles pavasarį prie gelių. Kiekvienas norėjo išgirsti apie mūsų brangią Tėvynę Lietuvą.

Garbingas lietuvių visuomenės veikėjas KUN. N. PAKALNIS, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, Liet. Gen. Konsulas G.L. P. GRANT-SUTTIE, skambėjo šių dviejų asmenybių vardai, ir prisirinko žmonių pilnutelė svetainė.

Ižanginę kalbą pasakė K.L.T. centro pirmininkas Antanas Navickas, dekodamas garbingiems svečiams, kad iš taip toli malonėje atsilankyti ir mūsų prašymą iš-

pildyti. Taipgi tarė dėkingumo žodį visiems atsilankiusiems.

Šios svarbios dienos programos vedėjas buvo p-nas A. Jankauskas, kuris vedė programą labai įdomiai ir svelniai. Kiekvienam mokejė tinkamai maloniai padekoti ir pakviesti.

Šv. Kazimiero parapijos choras vedamas varg. K. Ziziuno ir Vytauto klubo "Aido" choras diriguojamas p. A. Morkio - sugiedojo Lietuvos Himną.

Kalbėjo gerb. klebonas Kun. J. Bobinas. Po to bažnytinis choras sudainavo dvi dainas pritaikintas prie dienos iškilmių.

Toliau sekė kalba Liet. Gen. Konsulo G.L.P. Grant-Suttie, kuris pareiškė savo džiaugsmą dalyvavime Sidabrinio Jubiliejaus minejime, ir patarė, kaip geriau turime siekti, kad Didžioji Britanija ir Amerika laimėtų karą.

Pasirodė Vytauto klubo "Aido" choras, sudainavo gražias lietuviškas daineles. P-lė Vaupsaite padainavo tautiską dainelę, jai pijaņu akomponavo p-lė Jokubauskaitė. P-nios J. Ambraziene ir M. Danusevičienė (dueto) sutartinai ir puikiai palinksmino susirinkusius.

Montreal, Vasaris-Kovas, 1943.

Pertraukos metu, buvo renkama aukos, kurias rinko uolus ir darbuotojus veikejai P-nia Vizbariene ir p. M. Vaiksnoras, P. Gudas ir p-le Baltakyte. J. Kuprevicius ir S. Pundziuviene.

Aukojo sekantys asmenys:

Kun. N. Pakalnis	\$5.00
Kun. J. Bobinas	5.00
Petras Kairys	3.00
Vak. Šeimininkės	2.50
S. Miskiniene	1.00
S. Saslauskas	1.00
F. Dubauskas	1.00
K. Bernotavičius	1.00
J. Barcinskas	1.00
A. Nomeikiene	1.00
J. Duncikas	1.00
J. Astrauskas	1.00
K. Kazukauskas	1.00
J. Gričius	1.00
M. Vaitkuvienė	1.00
P. Tamkevičius	1.00
P. Ziziūnas	1.00
M. Aukštaite	1.00
P. Aleksandravičius	1.00
Leo Gudas	1.00
M. Kilimoniene	1.00
K. Jakubkiene	1.00
M. Mickiene	1.00
M. Zemaitiene	1.00
V. Bobinas	1.00
J. Yla	1.00
Pr. Tamašauskiene	1.00
J. Gyvis	1.00
P. Norkeliuniene	1.00
K.K. Jasučiai	1.00
V. Ragulis	1.00
J. Vasiliauskas	1.00
A. Navickas	1.00
A. Morkis	1.00
A. Jenkins	1.00
M. Vaiksnora	1.00
J. Silickas	1.00
J. Stravinskas	1.00
P. Vitaš	1.00
P. Baguzis	1.00
K.S., N.D. K. Ambrozas..	1.00

J. Leknickas	\$1.00
E. Vaupsiene	1.00
A. Navikevičius	1.00
P. Zabiela	1.00
D. Kadys	0.65
P. Baguziene	0.50
J. Kadys	0.50
O.V. V. Bobelis	0.50
Vyt. Širvydas	0.50
A. Šaltenis	0.50
J. Kuprevicius	0.50
V. Skudas	0.50
A. Pundzius	0.50
Pr. Jasutis	0.50
A. Sakalas	0.50
S. Mozuraitis	0.50
M. Lukošius	0.50
K. Ziziūnas	0.50
V. Katiniute	0.50
P. Pakstiene	0.50
O. Kalinauskiene	0.50
O. Babiliene	0.50
K. Miliene	0.50
J. Kavaliauskas	0.50
M. Zemaitiene	0.50
J. Danisevičius	0.50
J. Paznokaitis	0.50
K. Bulvičius	0.50
p. Stankuvienė	0.50
M. Vilimiene	0.50
M. Juskevičienė	0.50
M. Arlauskaitė	0.50
P. Juskevičienė	0.50
P. Kardisuskas	0.50
J. Baltakis	0.50

Viso su smulkiais surinkta: \$80.46.

Uš tautiškus ženklelius prie durų surinkta \$22.80. Tuomi susidare bendros sumos virs simtas dolerių. Visiems aukotojams sirdingai aciū, o kurių pavardes praleistos arba klaidingai uzrasytos - atleiskite.

Visą eilę aukotojų palydejus - tenka grįsti prie besitęsiančios sventės programos,

Nepriklausoma Lietuva

kuria visi domėjosi ir atydziai sekė.

Gilaus išpūdžio padarė Toronto K.L.T. skyriaus atstovas p. Kairys, kurs ne tik pasveikino nuo Toronto Tarybos skyriaus, bet ir iteikė siurpryzinę auką "Nepriklausomos Lietuvos" naudai sumoje \$90.00.

Aukos čekį priėmė centro pirmininkas, kurs padekojo visos K.L. Tarybos vardu, taipgi auka ir linkėjimai - salej sukele gausius aploclismentus, nes tai buvo tikras siurpryzas, ko montrealiečiai visai nesitikejo.

Ponas Urbonas iš Flin Flon, atsiuntė atmiñčiai K.L.T. centrui gražiai iškimstą pelėdą ant tam tikro pastoyuko - rankų darbo. Taryba stengsis tą brangią dovaną užlaikyti puikiausiai, sirdingiausia aciū.

Montrealiečiai taipgi neatsilieka: p.p. A.S. Pundziai ir dukrytė Aldutė, dovanotojui Tarybai labai gražią, puikią trispalvę lietuvišką vėliavą, kurią pasiūyo p. Kriaučeliūniene, o jietį ir ziedą suverti kotui - padirbo p. B. Kišielius. Aciū tūkstanti kartų, uz taip didelę ir gražią dovaną Pundzių seimai.

Centro pirmininkas A. Navickas, padekojo vardu visos Tarybos uz visas dovanas: Torontui, Flin Flonui ir Montrealui.

Po to, mergaičių choras sudainavo malonių dainelių po vadovybe varg. K. Žiziūno.

Visiems laukiant, pasirodo scenoje gerbiamas Kun. N. Pakalnis, kurio žmonės laukė su didžia-

Montreal, Vasaris-Kovas, 1943.

siu nekantrumu, kad išgirdus svečio kalbą.

Gerbiamas kalbėtojas nušvietė mūsų tėvynės kančias. Priminė, kad amerikiečiai labai įvertina K.L.T. leidžiamą žurnalą "Nepriklausomą Lietuvą".

Po gerb. svečio kalbai, p. Vyč. Širvydas perskaitė lietuvišką rezoliuciją, kuri buvo vienbalsiai priimta, ir nutarta pasiūsti visoms Sujungtų Tautų vyriausybėms.

Programą baigėsi su Lietuvos ir Didziosios Britanijos Himnais.

M I R T A.

* * *

16 VASARIO MINĖJIME BUVO SU-
RENGTA VAKARIENĖ.

Šių metų vasario 28 dieną lietuvių parapijos svetainėje, K.L.Taryba, po minėjimui Lietuvos 25 metų Sidabrinio Jubiliejaus prakalbų, suruosė puikią vakarienę.

Apie pačią programą, aš nerasyčiau, nes manau jau bus kam aprasyti. As rasysiu tik apie vakarienę, kuri įvyko po šventės kalbų ir visų pamarginimų.

Apie šėštą valandą vakaro, po gražių ir turiningų kalbų, prasidėjo vakarienė, kurią mūsų geros šeimininkės ruosė jau nuo pat ryto: virė desras, o gal ir kepė, nes buvo skanios, ko mums ir reikia.

Pradėjus užkandžiauti, ir vėl pradejo kalbėtojų atsirast. Daug

buvo kalbėtojų, ir kad juos visus išvardinti - imtų daug vietos. Tad, vienu pasakymu, kalbėtojai pasąke įvairių ir naudingų bei gražių kalbų, kurios visiems patiko.

Paskutinių žodį tarė tai gerb. svečias Kun. N. Pakalnis, kuris parodė nusistebėjimą dėl publikos rimto užsilaikymo laike prakalbų.

Programą vedė labai sklandžiai ir harmoningai - Amalgametų Unijos atstovas, p. Jankauskas.

Už vakarienės surengimą, tenka sakyti didelis ačiu dėl skančių darbininkių bei darbininkų:

Z. Vilimienei ir J. Zabielienei už skanių dešrų virimą. Be to, Z. Vilimiene paaukėjo skanių ragintų kopūstų, ir tris tortus. O p. Vaupsiene, skanias ausukes aukėjo.

Kitais valgiais rūpinoši p.M. Leknickiene, M. Duncikienė, p. Skudienė, ir p. Matulienė.

Prie stalų gelbėjo: R. Guzevičiute, Paulina Baltakyte, M. Kilimoniene, p. Pakstiene, p. Vaupsiene, ir p. Lukosiene. Taipgi ir auksciau suminetos seimininkes.

Dėl vakarienės daug darbavosi ir vyrai. Tai p. Skuda, J. Leknickas, J. Duncikas, p. Lukosius, A. Pundzius, K. Radzevicius, J. Kuprevicius, Leonas Gudas, ir M. Vaiksnora. P. J. Kilimonis, viską suveze is Ville La Salle į parapijos svetainę su savo nuosavu automobilium.

A. Matulis pagelbėjo gaut minkštą gerymą, o p. Placenis atveze.

Visoms, ir visiems ką nors aukavusiems dėl šios vakarienės, daug, daug ačiu.

Ačiu visiems darbuotojams, ir ačiu atsilankiusiems. Taipgi, gili padėka priklauso "Aido" choro nariams, kurie užkanđziaudami ir dainuoti nepamirso.

Širdingai atsiprašau, jei per klaidą ko nors nepaminėjau, ar gal ką ne taip aprašiau.

Jūsų,

P. B.

* * *

"KATRIUTĖS GINTARAI" LABAI PUIKIAI SUVAIDINTA.

14 dieną kovo, Šv. Kazimiero parapijos svetainėj, buvo pastatyta nepaprastas veikalas: "Katriutes Gintarai".

Pazymetina, kad šis veikalas buvo statoma per du sekmadieniu tai yra 7 ir 14, ir vis tik per abu sekmadieniu turėjo progos montrealiečiai pasigrozeti vienu iš retai paruosiamų tokių veikalų.

Per abu vaidinimu, publikos buvo vidutiniskai, bet galejo buti ir daugiau, nes veikalas priruostas gabios režisorės ir meno mylėtojos p-lės Helenos Bandziutes, kuri pati būdama žavi artiste, pajegia meną ilieiti ir kituose, kas tikrai pasirode "Katriutes Gintaruose".

Jau iš pat pasirodymo ponios Julijos Bashow kuri vaidino Katriutes rolę, uzimponavo publiką visa zavia laikysena bei gestais. Veikalc dvelke sveika Lietuvos

Nepriklausoma Lietuva

kaimo dvasia, kuri radijavo iš tyros artojo sielos, atkakliu tauraus ūkininko tipu, nepalaužiamu, teisingu, ginančiu gerą vardą, ir pagaliau prisitaikančiu prie naujos eros gyvenimo.

Kazimieras Ambrasas ir Edvardas Bobinas, tarytum išrauti iš Lietuvos kaimo, ir čia tik pasisvaisto prieš žiūrovo akis. Taip ir siūlosi: "Imk, broli arklą, knygą ir lyrą - veliau rasi...". Mintis persikelia toli... už jūrų... Gal nevienas tokių taurių Lietuvos sūnų priremtas sautuvo, ar išguitas iš savo mielų derlinų sodybų.

O, koks mergaičių nekaltas naivumas... bet ir protavimas: cigonei buriant, ji remiasi religijos atspara, ir pati apsigina nuo suvedžiojimo. Nors myli mielą asmenį, bet save nugali artimo gerui.

Antanas Sakalas ir Vincas Bobelis, tikri naujos kartos Lietuvos kaimo atstovai. Jų gestai, jų visi judesiai ir kalbos skambumas, gyvai įtikina, kad lietuvius ne tik turty graibstosi, bet tyros sielos ieško, ją radęs grozisi, myli ir siekia.

Graziai vaidino M. Žinaitytė ponia Mitchell auklėtojos rolę. Tai atrodo tikrai sena bajore, kuri priglaudus našlaitę ją višame uztare ir dar už vyro išleidus - "nuskyre dalį".

Puikiai, tiesiog Holiyudiškai atliko savo rolę p-lė Ona Bobinaite. Graziai vaidino Alicė Kuntauciute, Elzbieta Bobinaite, Priscilda Rugieniute, Viktorija Varnaiciute ir kiti artistai.

Graziausia veikalo dalis buvo - vestuvės. Čia vainikais apsuktas ilgas stalas, už kurio sėdėjo visi artistai - Katriutės vestuvių dalyviai, dainavo, links-

minosi, taip gražiai, kad net salėj visa publika persiėmė lietuviškų vestuvių nuotaika, ir moterys kuzdejoši:

- Aš rodos visa prisimenu... taip ir mano vestuvėse buvo... Ak, kad tik toks gražus būtų gyvenimas...

Žodžiu, veikalas "Katriutės Gintarai" - puikus, ir puikiai suvaidinta.

Garbė visiems artistams uoliai atlikusiems savo roles, bet didžiausias kreditas priklauso režisorei Helenai Bandziutei, už tiek idėto triūso ir atydumo, kad tikrai buvo kuom pasigrozėti ir prisiminti gyvą Lietuvos kaimiečių moraliai sveiką gyvenimą.

Programoje buvo ir dainų. Duetus dainavo p. Bobelis ir Vaisvila, paskui - p. Bandzius ir Vaisvila. Gražiai ir jumoristiskai šie duetistai palinksmo publiką.

Graziai sudainavo mažamečių mergaičių chorą diriguojamas Kazimiero Žiziūno. Bet už vis gražiausią ir zaviausią skambėjo K. Žiziūno kompozicija, kur višam chorui dainuojant lyg netycia isklydo serafiniškai žavus atskiras motyvas p-lės Helenos Bandziutės balsas, ir plasnajo tyru ilgėsiu, nebaigtais siekimais.

Vakaras pradėta ir baigta Lietuvos ir Britanijos Himnais.

Be meniškų dalykų, šiame parengime tapo išplatinta Kun. Prunskio knygeles keliasdesits egzempliorių, kurių pelną autorius yra paskyręs "Nepriklausomos Lietuvos" žurnalo naudai.

Laukiame daugiau tokių vakarų, ir tokios, arba tam panašios literatūros paplatinimo.

Ten buvęs Svečias.

K.L.T. MOTERŲ SEKCIJOS SEKMIN-
GA ARBATĖLĖ.

Šių metų kovo mėn. 14 dieną, p. E. Vaupsienė savo namuose surengė arbatėlę Kanados Liet. Tarybos Moterų Sekcijos naudai.

Moterų atsilanke apie trisdešimt. Tai gana didelis skaičius, ką stuboje galima sutalpinti.

P. Vaupsienė labai skaniais pyragaičiais, o ypatingai ausytėmis ką p. Vaupsienė geriausiai išverda - visas dalyves puikiai pavaisino ir dėl šios sėkmingos pavairinimo paaukavo penkias indų dovanas.

Po arbatėlės moterys sulošė "Bingo". Pirmą ir trečią dovaną, išlošė pati p. Vaupsienė. Antrą dovaną, išlošė mūsų Sekcijos pirmininke p. Juskevičienė. Ketvirtą dovaną išlošė p. Vilimienė, ir penktą p. Rugeniene.

Jaunoji M. Vaupsienė irgi neatsiliko nuo mamytės. Ji paaukavo staltiesę, kuri buvo išleista loterijos keliu. Šią dovaną išlošė irgi mūsų Sekcijos pirmininke p. P. Juskevičienė.

P. Vaupsienės surengta arbatė Moterų Sekcijai davė pelno 18 dol. 55 centus.

Visos moterys dalyvavusios šioje arbatėleje, reiškia me širdingiausia padėką p. Vaupsų šeimai už tokį garbingą ir naudingą darbą.

Šioje arbatėleje buvo nutarta saukti visuotiną Moterų Sekcijos susirinkimą D. Vytauto klube, tad visas moteris prasome dalyvauti ir išgirsti ką K.L.T. Moterų Sekcija nuyėike per praėjusius metus. Tada pacios išitikinsite, kokius labdaringus darbus mūsų moterys yra nuveikusios. Kviečiame visas gerasirdes moteris prisidėti prie šio taip kilnaus ir labdaringo darbo.

K.L.T. Sekcijos narė -

M. L.

* * *

KATALIKŲ FEDERACIJOS VAJUS

Kovo mėn. 29 dieną, prasideda Katalikų Federacijos vėjus, kuris tęsis iki 8 dienos balandžio mėnesio.

Šį metą kaip ir visuomet, yra paskirta lietuviams kvota per Šv. Kazimiero parapijos bažnyčią, kurią Montrealo lietuviai gražiai dar ir su kaupu išpildo.

Tikimasi, kad neatsiliks ir šio meto pastangos. Juk žmonės jaučia ir supranta artimo kančias, badavimą, skurdą ir vargą, kuo Federacija susirūpinusi dirba, kad nelaimėję ir skurde atsidūrusiems - būtų ištiesta desinė.

Šiame darbe gailestingumo, gali daug padėti moterys. Todėl yra labai prasomos visos moterys ypatingai katalikės, susirūpinti savo parapijos paskirtu vėjumi, ir pasiėmusi blankas iš vietos klebono, parinkti aukų.

Kiekviena aukota ir surinkta auka, suselgs nevienu naslę su pulku vaikelių, nevienu naslaitį vargstanti be globos, nevienu apleistą senelį ar užmirstą ligonį.

Tad, į darbą, į labdarybes ir gailestingumo darbą. Laukiame visų...

Vajaus Komitetas.

* * *

REMONTUOJAMA ŠV. KAZIMIERO
LIET. PARAPIJOS BAZNYČIA.

Artėjant pavasariui, vietinės parapijos klebonas Kun. J. Bobinas ir bažnyčios Komitetas, susirūpino bažnyčios ištaisymu ir pagražinimu. Dabar išdekoruota visoj bažnyčioj vaikšciojimui lentos, visur taisoma, ir neužilgo bus puikiai išdazyta visos bažnyčios vidus.

Stebėtojas.

* * *

Nepriklausoma Lietuva

KLAIPĖDOS UŽGROBIMO MINĖJIMAS

Kanados Lietuvių Taryba, visu stropumu ruošiasi paminėti 4 metų sukaktį Klaipėdos atplėsimui.

Klaipėdą ir Čekoslovakiją, buvo pirmos šio karo aukos, ką istorija amžiais minės. Todėl į šį Klaipėdos atplėsimą minėjimą, privalo atvykti kiekvienas lietuvis be pažiūrų skirtumo, nes čia bendra Lietuvos žaizda, kuo mes visi lietuviai susirūpinę.

Apie šį minėjimą, bus vėliau pranešta skelbimų lapeliais ir spaudoje, ir sulaukus minėjimo dienos, lai nelieka nei vienas lietuvis neatsilankęs. Išeikime visi su protestu prieš hitlerio amžino Lietuvos priešą agresiją, ir ginčime savo Tėvynės žemės kiekvieną pedą, kuri mums teisėtai priklauso.

Paminėjimas bus gana įdomus, nes yra pakviesti geriausi kalbėtojai, taipgi bus paruošta tinkama ir meno programa.

Lauksime visų.

Rengimo Komitetas.

* * *

NAUJI PILIEČIAI.

Netaip seniai atėjo į šį pasaulį p. Vitlipaičio dukrelė, kuri tapo pakrikštyta Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje trimi vardais: Marija, Juzefa, Alis.

P. Juozas Vitlipaitis, yra geras lietuvis ir "Nepriklausomos Lietuvos" skaitytojas ir rėmėjas, todėl tikimasi, kad ir dukrelę išauklės geroj lietuviškoj dvasioj.

p. Vitlipaičiui ir jo žmonelei, o labiausia naujagimėi - linkime gyvenime laimės ir visapusiško pasisekimo.

Kaimynas.

Montreal, Vasaris-Kovas, 1943.

STANKEVIČIUS APLANKĖ GARNYS

Pavasariui besiantinant, aplankė p. Stankevičių šeimą garnys, palikdamas jiems sveiką ir gražų sunelį.

Sunelis ir motina sveiki ir pradeda sypsotis su pavasariu. O p. Antanas Stankevičius gerisi nauju šeimos nariu, kurį pakrikštijo dviem vardais: Antanas ir Jonas.

Antanas Stankevičius ir jo gyvenimo draugė yra geri ir pavyzdingi lietuviai, taipgi geri lietuviybės rėmėjai, tad tikimasi, kad ir Antanuks-Jonuks, paseks tėvelių takais.

Jūsų Draugas.

* * *

M I R Ė.

14 dieną kovo mėn., mirė savo namuose A.A. Veronika Kaleninkienė.

Paliko giliame nuliūdime gimines, ir savo motiną Penkauskienę, kurią giliai išskaudino dukters mirtis.

A.A. Veronika, tapo palaidota 17 dieną kovo, Šv. Kazimiero bažnyčios iškilmingu patarnavimu, ir išlydėta į amžino poilsio vietą Montrealo kalno kapinyną.

Tebuna jai lengva žemele!

* * *

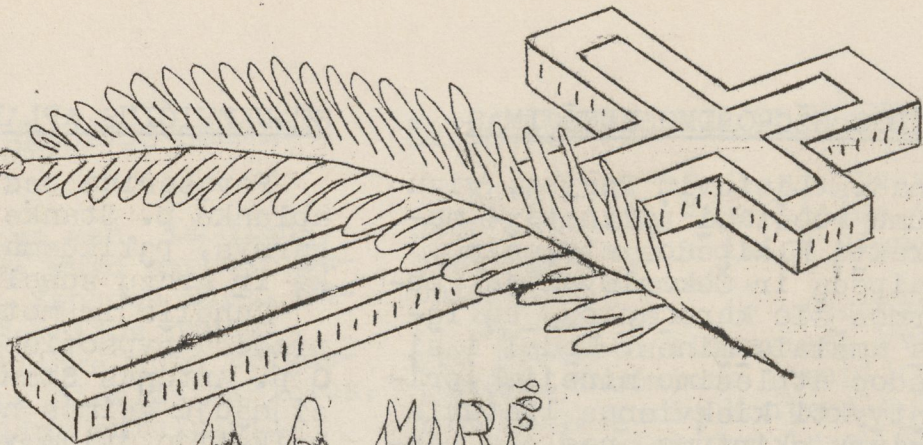
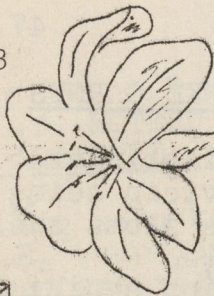
M I S I J O S.

Didžiojoj savaitėj prieš Vėlykas, bus Šv. Kazimiero parapijoj Misijos.

Misijas ves ir laikys gerb. Kun. Andriuska, kurs atvyks iš Čikagos.

Parapijietis.

* * *

A. A. MIRĖ

PRANCIŠKUS BAKANAS

"VIEŠPATIE, IŠ GILUMO PRIE TAVĖS ŠAUKIUOSI!"

Tarytum girdžiu A. A. Pranciškaus Bakano balsą mirštantį, vieną be giminių ir draugų, toli nuo Lietuvos kurios jis visą siela ilgėjosi.

Girdžiu jo paskutinius žodžius redakcijos raštinėj pašakytus: "Aukštaite, aš ruošiuosi didžiam darbui - rasybai. Štai, atnesiau porą straipsnių, peržiūrėkit, nes mano mintys pergreitos... jos ir Lietuvoj ir čia mūsų kolonijoje... Aš tiek daug užsibrežęs. Per naktis nemiegu. Aš noriu sukurt gyvenimą nepaprastą! Aš noriu nemirti... palikti ką nors panašaus žymiems filosofams. Žinote, aš greit paliksiu darbą, atsidiuosiu vien kūrybai. Juk ką po savim turta paliksi, tas niekis. Aš noriu ką nors protinio įamzinti."

Ir kai tryliktos dienos rytą suskambėjo telefonas ir atėjo banga: "Mirė Pranas Bakanas" - aš likau pri-trenkta, o prieš akis gulėjo ant stalo jo straipsnis "DIEVAS IR MOTINA" ruosiamas spaudai. uzdejus ant jo delnus pravirkau... tame raste pajutau amžinai jo išreikštą testamentą, toki kuklų... ir vistik jau amžinai nesugriaunamą. O jis tik prieš kelias dienas čia jį paliko...

Užvėrė duris su žodžiais: "darykit viską, kad tik mūsų kolonija sueitų į vienybę."

Skambėjo varpai maišydami su jo žodžiais: "Bū-kime visi vieningi", bet jį nunese karstas apkrautas vainikais, o lydincioji minia liko - dar neramesne.

A. A. Pranas Bakanas buvo vienas iš sąmoningiausių

Montrealo lietuvių. Jis nenuskendo partijoj, bet visame rėmė kultūros, gailėstingumo ir lietuvybės darbą.

Atmenu prieš keletą metų pasakyta jo išsireiškima: "Grištu namo, iš vieno vargo namų. Žinote, radau labai suvargusią seimą su daug vaikų. Visi apdriskę, pusalkaniai - nupirkau jiems karvę. Bėnt pieno išsitrauks."

- Tai jiems paskolinote? - paklausiau.

- Ne. Aš tiems suvargusiems vaikučiams dovanojau. Nors tai francūzų seima, bet vistiek žmogus valgyt nori."

Šypsojosi Pranciškus pasitenkinimu, kad suteikė artimui tą ką galėjo, o jis suteikė paramą ne vienam... Nevieną alkana nusivedęs į valgyklą pavaldydo, ne vienam išpaudė dolerį: "Eik, nusipirk knygą. Gal netai tos pamokinančios filmos? Eik..." Ar buvo vyras ar moteris, draugas ar priešas, - jis visų gailėjo, visiems mokejo parodyti išsiauklejusio inteligento būdą ir lietuvišką nuosirdumą.

Jeigu A.A. Pranciškaus visus dorus žygius aprašyti, imtų daug vietos. Paskutiniaisiais dvejais metais, jis labai rūpinosi apie savo motiną gyvenančią Lietuvoje. Daug už ją meldėsi. Apie ją tik ir kalbėjo. Rūpinosi broliu, grožėjosi jo žmonos laiškuose išreikstomis mintimis, taikydavo savo sielai - troško surasti gyvenimo draugę sau panašių minčių, mylinčią meną, literatūrą.

Praeitose Kalėdų šventėse, jis dirbo savo tarnyboje, (pirmuoju patarnautoju prie stalų Windsor viesbuty) ir atėjus vienai poniai su dukra - jis patarnavo kaip visuomet gražiai ir mandagiai. Viesnia jį užklause, kaip jis myli Kalėdas. Pranciškus atsakė trumpu rastele, kurio netaisius istisai jį talpinu:

"..... Dear, Miss or Madam. You do ask me, why I do not like Christmas day! Because I am far far away from my home! And from the people who do love me! But at Christmas I would be glad to be with them. But when will that day come to me???"

Matoma, kaip Pranciškus ilgėjosi Lietuvos ir savųjų. Ten buvo sudėtos jo visos viltys, jis troško pamatyti tėviskę kur nasle motina vilko vargo nastą bet užsidarius

visiems keliams į Lietuvą, jis tik viltimi ir ilgė-
siais gyvena.

Velionis ypatingai paskutiniaisiais keliais metais, dažnai paklūpodaavo tai vienoj, tai kitoj Montrealo bažnyčioj. Mylejo jis ir lietuvių parapijos bažnyčią. Dažnai visame užtardavo vietinį kleboną, jį gyndavo nuo apkalbų ir izeidimo, privesdamas, kad be religijos žmogus - neras džiaugsmo nei laimės, kas jo ir straipsnyje "Dievas ir Motina", tas visas atsispindi.

Nekartą jis grožėdavosi mergaitėmis lietuvaiteimis kurios meldavosi bažnyčioje. Sakydavo, kad tai bus doros žmonos, nes velionio nuomone, jei moteris be tikėjimo, tai ta šeima - be širdies...

Jis daug skaitydavo. Žymių filosofų mintimis remdavosi ir taikydavo prie savo žingsnių. Žymesnes mintis užsirasinedavo, iš jų darydavo išvadas ir pavyzdžius.

Gerų ir jam simpatizuojančių žmonių jis daug turėjo, bet geriausias jo draugas buvo - knyga, kuri jį nušlifavo mandagumu, kulturingumu, ir žmogaus vertės supratimu.

A.A. Pranciškų mirė netikėtai "Bordeaux" ligoninėj, kur tik prieš pačią mirtį sužinojęs jo draugas p. Gergzdys spejo atlankyti; atlanke ir vietinis klebonas Kun. J. Bobinas.

Vėliau skubėjo atlankyti artimiausi velionio prieštaliai J. Gričius, Marija Arlauskaitė ir Balys Popurėlis, bet Pranciškus jau buvo miręs kovo 12 dienos naktį 1-ą valandą.

Klebonas Kun. Bobinas, išrūpino paimti velionio kūną iš ligoninės, parvežė į graboriaus Lawrence koplyčią, kur per tris dienas skendėjo karstas gėlių vainikuose nuo draugų, ir nuo Kanados Lietuvių Tarybos, nes A.A. Pranciškus buvo uolus K.L.T. narys ir rėmėjas, taipgi "Nepriklausomos Lietuvos" žurnalo Spaudos Direktorius.

Staigi ir netikėta Pranciškaus mirtis, sukretė visą Montrealo lietuvių visuomenę, plaukė žmonių minios į šermenis, apgailestavo ir liudėjo. Paplito įvairiausios kalbos... bet mirtis nusinesė savo auką, per visas šermenų dienas - užė audra, lasnojo lietus ir sni-

go, barkšnojo ledai į langus, dūko vėjas, vertėsi balti sniego vėpūtiniai.

16 dieną kovo, Šv. Kazimiero bažnyčioj, suūžė graudi vargonų aimana, ir iškilo grabas ant juodo katafalako tarp žirandelių ir žvakių, klaupkose asarojo akys.

Čia meldėsi, verkė ir išmėtinėjo mirčiai visi tie, kurie Pranciškų mylėjo, kurie prisiminė jo svarų gyvenimo kelią.

Po trijų gedulingų mišių, varpui gaudžiant ir siūbuojant miniai, išslinko grabas iš bažnyčios, ir prie šventoriaus jau laukė fotografo aparatas.

Vėliau... eilė automobilių... kapinės... kapų lavoninė... tik besisypsodami numestų vainikų žiedai, tarytum kiekvienam lingavo ir sake:

- Sudie... sudie... pasilieku nebgrištamai.

* * *

Šios laidotuvių paliko giliausią išpūdį, kiekviena motina jautė tarytum čia jos sūnus, kuriųomį privalu rūpintis, nes tikroji motina ten toli už jūrų...

Rūpinosi žmonės vieni kitus pasiragindami ir subardami, taip ir jauti, kad iseivio gyvenimas kaip rudens lapas, nežinai kur nukrisi, ir kur sustosi.

Rūpinosi velionio draugai: p. Gergždys, B. Popurėlis, p. Jaseckas ir p. Malakna, jiems visame padėjo p. Navickas ir kiti.

Po palaidojimui ponų Arlauskų šeima, tėviškai ir maloniai sukviėtę sermonių dalyvius sukalbėti ražančių. Dūzė malda... iškili ir graži, tik nenurimo už lango audra, tik nepaliovė verkęs dangus.

* * *

Atsivėrė vartai amžini...
Nubėgo metai tekini -
Šalta vicsnia jau pasitiko,
Ir amžiams mane pasiliko.

Jau nebsugrišiu amžiams ne...
Nors ir mylėjau as tave
Pasauli! neissemtas...
Likai neisgyventas.

Marija Aukštaitė

* * *

FLIN FLON'Ų AIDAI

RAŠO JACOB URBONAS

K.L.T. CENTRO VALDYBAI
MONTREALE:

Gerbiama Valdyba,

Flin Flone lietuvių judėjimas eina visai draugiškai, ir daug kur susitariam be jokio vargo, nežiūrint atskalunų pravardžiavimo.

Mes šventėme Lietuvos Nepriklausomybės šventę 28 dieną vasario 25 metų sukaktuves, ir ne tik susieję tik tą dieną pasikalbėjome apie tautos reikalus ir padainavome tautiskas daineles, bet mes taip jau dedame pastangas visokiais būdais, ir dabar jau per du metus 1941 ir 1942 metus - siuntėme nukentėjusiems Anglijos vaikučiams išlikusiems gyviems iš karo sprogdinimų drabuželių, apavo, ir visokių reikmenų; ir taip pat perkame stambiomis sumomis karo bonus, taip jau ir Raudonam Kryžiui nuo aukų neatsakome. Visur, kur tik kuom galime, ten stengiames, kad ir mūsų Flinfloniečių dalis būtų dėl pergales užpuoliku ir taip pat tikimės, kad ir Lietuva gaus prietelių, kurie ją neapleis.

Dabar dar primenu kas link Pelėdos, kurią aš pasiunčiau Tarybai. Man yra malonu girdėti, kad Jūs tą mano dovaną įvertinate, taigi ir aš nuo savęs patariu paskirti Redaktorei, nes aš irgi suprantu, kad ji yra verta daug geresnės dovanos, negu ta mano paukstis.

Ak, tiesa, dar kas link tų lietuviškų vardu kuriuos aš esu Tarybai pasiuntęs. Aš manau, kad būtų gerai, kad būtų patalpinti į "Nepriklausomą Lietuvą". Bet, tai tamstų valia.

Su tikra pagarba Tautietis,
Jacob Urbonas

K.L.T. Flin Flon'o sk. Pirm.

* * *

TAUTINĖ KOOPERACIJA

Kanados Lietuvių Centro Valdyba, ir "Nepriklausomos Lietuvos Redakcija, nuosirdžiai dėkoja Flin Flon'o Skyriaus pirmininkui p. Jacob Urbonui už kooperaciją su Centru ir su Redakcija, taipgi didelis aciu už prisiuntimą tautiškų vardų, kuriuos kiek zurnale vieta leis - mielai talpiname. Čia žemiau paduodame p. Urbono rašinį, paaiškinantį tautiškų vardų svarbą.

LIETUVIŲ TAUTIŠKI VARDAI

Kiekvieną tautą gerbia ir brangina visus savo praeities atminimus. Mes lietuviai ir turime ką atminti, nes mūsų praeitis tikrai puiki ir garbinga. Mūsų praeities didvyriai mums gerai žinomi: Vytautas, Aldona, Kęstutis, Gedeminas, Rutele, bet ir daugiau mes esame tų vardų užmirę. Mes irgi savo tautiškus vardus galime vartoti šalia katalikiškų vardų.

Yra sakoma: "Jaunimas, tautos ateitis." Aišku, kad jaunieji lietuviai turi rūpintis jaunaisiais ir jų neužmiršti, jiems padėti išgyti tautiškus vardus, kad paskiau juose būtų aiškus lietuviškumas.

Ar mes galime užmiršti savo draugus, kuriems visuomet gero linkime? Niekuomet! Taigi, mes būdami lietuviais, nepagailekime jaunai lietuvių kartai savo tautos lietuviškų vardų. Kad ir nėra kiekvienai metų dienai skirto vardo, bet visgi jų yra nemažai.

SAUSIO MĖNESI

4-dieną Trainio
5-d. Vytauto
7-d. Rutenio
8-d. Nemiros
9-d. Alges
12-d. Abario
13-d. Basmatos
14-d. Laimucio
15-d. Dailiaus
18-d. Ragnytės
20-d. Germes

22-d. Vingauda
23-d. Vadamaro
25-d. Ringailos
27-d. Auksuolio
28-d. Nijolės
29-d. Lingės
30-d. Nikomedžio
31-d. Mindos

VASARIO MĖN.

1-d. Žilelės
2-d. Vandenes

4-d.	Barkaus	3- d.	Vytento
5 "	Birutės	6 "	Duducio
6 "	Alkių	7 "	Zulelės
7 "	Ramucio	9 "	Dalios
8 "	Dormanto	10 "	Mintauro
9 "	Algio	11 "	Vykinto
10 "	Keisgaliaus	12 "	Juratės
11 "	Algirdo	14 "	Dižizėlės
12 "	Repekio	15 "	Mazucio
14 "	Dyzos	16 "	Giedrės
15 "	Kintibuto	17 "	Trabaus
17 "	Gitigino	19 "	Nuomės
19 "	Saruno	20 "	Lazdonės
20 "	Kūno	21 "	Skalvės
21 "	Kestučio	23 "	Juragio
22 "	Kiezgailos	25 "	Arėjo
23 "	Varguolės	26 "	Kaributo
26 "	Gerdenio	27 "	Aušrelės
27 "	Skirmanto	28 "	Vytolio
28 "	Pergulos			

KOVO MĖN.

1- d.	Rusnos
2 "	Almonės
3 "	Toleinos
5 "	Adakrio
6 "	Sunigildos
8 "	Germandos
10 "	Gailucio
11 "	Vartutes
12 "	Gostauto
13 "	Liutavaro
15 "	Ruklio
16 "	Vaidato
18 "	Vainio
21 "	Lingailos
22 "	Maidos
23 "	Jureivio
24 "	Tolijardžio
26 "	Teklės
27 "	Melducio
28 "	Margerio
29 "	Gigajos
31 "	Joteikes

BALANDIS MĖN.

1-d. Ringaudo

GEGUŽĖS MĖN.

1- d.	Gegutės
2 "	Dangerucio
3 "	Drebulės
4 "	Berzo
5 "	Traidenio
7 "	Danutės
8 "	Dainorės
9 "	Austejos
10 "	Giedrucio
12 "	Vaiducio
13 "	Gardievucio
14 "	Mildos
15 "	Grazucio
17 "	Mandagaus
18 "	Erdvilo
19 "	Skaistutės
21 "	Vaidevucio
22 "	Aldonės
24 "	Jaunutės
25 "	Milusos
26 "	Algimanto
28 "	Augio
30 "	Mylinės
31 "	Ageles

(bus daugiau)

Nepriklausoma Lietuva

REZOLIUCIJA

(Ši Kanados lietuvių rezoliucija, išnešta ir vienbalsiai priimta 25 metų Lietuvos Nepriklausomybės minėjime suruoštame K.L. Tarybos Montrealo mieste, 28 dieną vasario mėn. 1943, Šv. Kazimiero liet. parapijos svetainėje.)

KADANGI Amerikos Prezidentas savo pranešime Amerikonų tautai, Vasario 13 1943 metais pažadėjo, kad vienu šio karo tikslu, kaip Atlanto Čarteris nusako, yra suteikti tautoms kurias užkariautojo batas sumyne galią, vėl savo reikalus laisvai tvarkyti; ir pareiškė, kad niekur negali būti keliama nei maziausio abejojimo, kad susivienijusių Tautų tikslu yra tikrai pavergtoms tautoms sugražinti jų sventąsias teises, ir kad tautų savęs apsisprendimo teise negali duoti bet kokiai valstybei teisę masiniai žmonės zudyti ir padaryti vergais savo piliecius ir kitas tautas. Šią Amerikos Prezidento pažadą, mes suprantame kaip Amerikos valdžios kiečiausią pasiryžimą jį tikrai įkūnyti, nežiurint kokiais "konstitucijų" ar "strategijų" monais būtų bandoma kitų tautų pavergimą nuslepti, arba pridengti.

KADANGI Atlanto Čarteris yra Susivienijusių Tautų priimtas kaip pareiškimas principų, kuriais manoma atstatyti pōkarinis Demokratių pasaulis ir Kanados gyventojai pilnai sutinka su savo valdžios padarytais pareiškimais ir deda visas savo spēkas kariauti ir nugalėti pikta fāistinę Ašį, pilnai pasitikėdami, kad tie principai bus po karui visur tvirtai įkūnyti.

KADANGI žemių neliečiāmybė ir politinė nepriklausomybė save valdžiusių Lietuvos žmonių ir jos kaimynų Pabalty buvo suziniai ir tyciomis pasmaugta vieno didžiųjų Lietuvos kaimynų, sulauzant jos laisvai duotąjį Lietuvai žodi ir susibroliavus su tokių pat pikty norų naciais;

KADANGI Amerikos valdžia, pasiryžusiai nusprendė stovėti už teisybę ir įstatymų gerbinā valstybių tarpusavio santykiais, ir nešvyruodamā tam tikru pareiškimu liepos 23, 1940 metais, pāsmērke milžiniškos valstybes išikišimā į vidinius reikalus silp-

nesnes valstybes - kaimyno ir niekadros nepripažino suktais būdais, reiskia, speka ir grasinimais, pridengtò beteiskio pavergimo, pasireiskusio pajuokomis padarytais rinkimais akyvaizdoje pusės miliono durtuvų, negaliojančiomis rezoliucijomis apie tariamą prisijungimą prie Sovietų Sąjungos, kuri padarė save taip pasivadinę "liaudies atstovai", nors jų tarpe buvo aukšti Sovietijos diplomatai iktam eję teisetas Sovietijos atstovavimo pareigas vergiame kraste bet tam tikslui virte to vergiamo krasto delegatais, ir klaidingų pažadų apie tariamą galėjimą vėliau atsiskirti nuo Sovietų Sąjungos pagal Stalino konstituciją;

KADANGI save valdžiusieji Lietuvos žmonės patvirtino savo Nepriklausomybes paskelbimą ginkluot sukilimu taip prieš Sovietų taip nacių isiveržėlius Birželyje 1941 metais uz kuri uzmokejo brangia kraujo kaina, turtu ir masinėmis deportacijomis;

KADANGI, ginkluotieji sukilėliai buvo nuginkluoti ir laikinoji sukilėlių valdžia barbariskų nacių buvo isvaikyta, Lietuvos žmonės padrasinti Atlanto Carterio ir Demokratijų pasaulio pazardais issaugoti ir sugrazinti jiems jų teisėtąją laisvę ir nepriklausomybę, savo kovą nukėle į partizanų ir pagrindų kovą prieš nacius, prieš Lietuvos pavervejus ir alintojus;

KADANGI, besąžiniai naciai, pamiršę, kad laikinoji Lietuvos valdžia atsauke visus bolševikinius konfiskacijų ir priespaudos dekretus, ne tik sugrazino visus komunistinius ir krestą elgetauti verciancius istatymus, bet dar pridejo visą eilę savų tironiskų, zveriskų ir tautos žmones zudanciu patvarkymų eilę, ir pradejo deginti kaimus, zudyti gyventojus, deportuoti kitus vergo darbams, plėsti tautos turtą, ir naikinti lietuvių kultūrą, mokslo istaigas, suniėkindama viską kas civilizuota ir ypatingai naikindama Lietuvos zydus;

KADANGI Sovietijos Sąjungos valdžia pasirašė Susivienijusių Tautų principų pareiskimą, o be to, tam tikra atskira sutartimi su Anglija, Geguzes men. 1942 metais, atsisakė nuo visų norų didinti savo zemes kaimynų sąskaiton ar kistis į vidinius kitų Europos valstybių reikalus, prisilaikydama siuo atveju premjero Stalino kalba geguzes 1 d., 1942 metais, kurioje jis pasauliui pareiske atsisakymą siekti uzkariauti keno nors svețimas zemes, arba uzkarti kitoms tautoms savo valią ir slavų valdžią tautoms, kurios saukiasi pagalbos nuo nacių vergijos;

KADANGI mes, kaip ištikimi ir dori Kanados piliečiai dedame visas savo pastangas ir jegas vidaus frontui padeti mūsų garbingam karo frontui sutriusinti piktašias ir setoniskas nacių spēkas ir islaisvinti žmoniją, kad ji galėtu laisvai kvėpuoti Atlanto Carterio ir Demokratijų priimtais principais, kurie taip gaivina griez-

tają pagrindinę kovą prieš nacius pavergėjus Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje;

TODĖL MES, šiame susirinkime norime pabrėžti mūsų nesvyruojamą prisirisimą ir nepalaužiamą pasitikejimą Atlanto Carteriui ir Susivienijusių Tautų principų pareiškimui, nes čia surasyti mūsų garbingos valdžios karo tikslas, todėl mes visi vienu balsu raginame visus savo bendrus piliečius dar labiau padidinti savo karo pastangas;

DAR TOLIAU mes atsišaukiame į visų Susivienijusių Tautų valdžias, tuojaus priimti Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybes į savo bendrą draugiją ir suteikti progų politinėms istaigoms suorganizuoti ir palaikyti vyriausybes tremime ir telkti organizuotas ginklo spēkas savo kraštų išlaisvinimui nuo Ašies priespaudos;

DAR TOLIAU, mes apeliuojame į garbingą Kanados parlamentą priimti tam tikrą rezoliuciją, kuri įamžintų Susivienijusių Tautų principų pareiškimą ir tuo pasauliui parodytų Kanados nepalaužiamą pasiryžimą po karui sukurti tokį pasaulį, kokį Demokratijų sąžine ir principai reikalauja;

DAR TOLIAU, mes norime pareikšti savo gilią pagarbą kilniai Rusų Tautos drąsai ir išvermei ginti savo tėvynę nuo žiauraus priešo ir prašome Kanados valdžią gražuojų tarpininkauti ir gauti iš Sovietų Sąjungos pažadą sudaryti iš deportuotųjų Lietuvos, Latvijos ir Estijos piliečių ginkluotus pulkus kautis prieš mūsų visų bendrą priešą po laisvą Lietuvos, Latvijos ir Estijos tautinė vėliava;

DAR TOLIAU prašome tikslų apsaugoti Pabaltijo gyventojus nuo tolimesnių klastingų jų valios iskraipymų ir tikslų duoti jiems kuopilniausią ir nevaržomą laisvę savo tikrąsias mintis reikšti, kad Kanados valdžia pasirūpintų tuojau po karui užimti Lietuvą, Latviją ir Estiją Kanados, Anglijos, Amerikos ir pačių lietuvių, latvių ir estų organizuotais ginkluotais pulkais;

DAR TOLIAU prašome Kanados valdžios leisti susiorganizuoti jos globoje ir paziūroję lietuvių kariuomenės pulkus, susidedančius iš tikrų Lietuvos piliečių ir savanorių, nes tai būtų simbolis Kanados pasiryžimo sugražinti Lietuvai, po karui jos teisėtą nepriklausomybę;

GALIAUSIAI nutariame šios rezoliucijos nuorašą nusiūsti Kanados Ministrų Pirmininkui Gerbiamam Mackenzie King, Garbingam Kanados Parlamentui, ir visiems Susivienijusių Tautų diplomatiniam atstovams gyvenantiems Kanados zemeje.

* * *

Montreal, Vasaris-Kovas, 1943.

LAIŠKAI

Gerb. Marija Aukštaite!

Aciu jog nesulaikėte siuntinėje "Nepriklausomos Lietuvos", nes prenumerata jau buvo kiek anksčiau uzsibaigus. Darbai, ilgos valandos - sutrkdė tą anksčiau padaryti. Bet gi lietuvių patarle sako: "geriau vėliau, negu niekad."

As visada nepamirštu, kaip Toronte prie sunkių aplinkybių "N.L." gime, ir kaip mes vargome ją tvarkdami. Neabejoju, jog ir Montrealo lietuviai turi tokių pat sunkumų.

Bet priesakyje turint tokią gabią ir nenuilstančią moterį, kuri suranda būdų ir iš kritiskiausios padeties ieseiti: ji savo sveiku protu ir miklia plunksna, nevieną susipratusį lietuvių prie savęs patraukia.

Kanados lietuviai gali pilnai pagididziuoti asmenių, kaip kad rasytoja Marija Aukštaite.

O kaip gaila, kad nekurie Kanados lietuviai neivertina bei neatjaucia daug, daug jos nemiegotų naktų.

Broliai ir sesės Kanados ir U.S.A lietuviai, kurių gyslose teką tikras lietuvių kraujas: neužmirskime jai suteikti visakeriopą pagalbą.

Atsiminkite, kad prie Kanados Lietuvių Tarybos bei "Nepriklausomos Lietuvos" kuom nors prisideję, kartu gelbstit tėt kovą atgauti Lietuvai nepriklausomybę.

Kanados zeme man buvo antra

Tėvynė, nes ten teko išgyvent apie 15 metų, ir savo fizines stipriausias jėgas - as ten esu palikęs.

Aplinkybių verčiamas, persikėliau i laisves mylinčią šalį U.S.Ā., kurią jau skaitau trecia, ir gal jau paskutine mano tėvynė.

Su šiuomi laišku siunčiu \$5.00 "Money Orderiu". 1.00 už metinę "Nepriklausomos Lietuvos" prenumeratą, ir \$4.00 "N.L." linotipo fondui.

As Tamstai linkiu neišsemiamų Jėgų siame sunkiame visuomeniniame darbe.

Gerb. mes visuomet su jumis.

Su pagarba,

Sam Gibbs.

Racine, Wisc.

* * *

Mano Mieloji ir Gerbiamoji!

Pakilus dvasia aukstyben, skrendu pas Tave skleišdama Tau savo sirdies tyrą silumą.

Kaip laikaisi?

Už siuntimą kelių "Nepriklausomos Lietuvos" numerių, prašau priimti siuomi siunčiamą "rublį".

Dėkoju už nepamiršimą.

Daug pagarbos ir žmoniškos meilės.

Daznai Tave prisimenu, ir savo dvasios sparnais skrajojau Tavo pasauly.

Geriuosi Tavo energija,

Nepriklausoma Lietuva

darbais. Žinau, privalėjau nekuriais klausimais į Tave atsiliiepti - jėgų ir galimybes nebuvo.

Prasau atleisti, atsiliiepsiu daugiau kai galėsiu.

Daug sveikatos ir laimės linkiu.

K. Katkevičienė.

Chicago, Ill.

* * *

Brangioji Tamista,

Širdingai dėkoju už prisiųstą "Nepriklausoma Lietuva". Aš labai myliu šį žurnalą skaityti, ir esu jums dėkinga. Kai aš jį skaitau, jaučiuosi, kad dar man gyslose teka tikras lietuviškas kraujas; ir primena man visą, kas lietuviška.

O dar kas yra svarbu, kad aprašoma apie Montrealo padangę, tas man yra svarbu, nes aš esu pati gyvenusi tame mieste ir daug ką pažįstu.

Todėl, siunčiu prenumeratai \$2.00, ir prašau siuntinėti man kas menuo be pertraukos jūsų žurnalą, o aš esu ir busiu dėkinga už tai.

Ištikrųjų, yra garbė jums, už jūsų tokią svarbų laikraštį. Jeigu mes daug tokių darbuotojų turėtumėm, tai esu tikra, kad lietuviybė niekad neprazūtų.

Todėl linkiu kuogeriausio pasisekimo nenuilstančiai darbuotis.

Su pagarba,

B. Ambraziene.

Merchantville.

* * *

Gerbiamoji Redaktore!

Labai širdingai ačiu už žurnalą, kurį man prisiuntėt. Tai labai pavizdinga knyga, kurią

Montreal, Vasaris-Kovas, 1943.

kiekvienas lietuvis gali skaityti nežiurint kokių paziūrų arba partijos būtų.

Tai labai aiškiai nurodyta, kad visų lietuvių reikalas pilnai pasiruošti, kad laikui atėjus galėtumėm visi kartu atgailinti Lietuvą mūsų brangią tėvynę. Nors ir valdžios Lietuvoj keistūsi, bet kalba ir raštai - nieku kitu nepavarduojami lietuvių tautai.

Kiekvieno labai gaila, kuris praranda ką nors mylimą ar brangų daiktą, - ima sielvartas ir susigrauzimas, tai ir tautos svarbiausius dalykus praradus: spaudą, kalbą, laisvę ir nepriklausomybę, tai mirtinas smūgis; ir prieš jį turime kovoti.

Aš labai pasiilgęs lietuviškų raštų, tai "N.L." po kelis kartus perskaitau. Aš turiu užtektinai laiko skaityt, nes darbo turiu neperdaug.

Linkiu jums viso gero.

Su pagarba,

Pet. S. Butanavičius.

R.C.A.S.C.

* * *

Didž. Gerb. Redaktore!

Linkiu daug pasisekimo jūsų redaguojamam žurnalui "Nepriklausoma Lietuva".

O taip pat tariau nuoširdžiai ačiu draugui Juozui Pilkauskui kuris užprenumeravo man "N.L."

Su siuomi laišku siunčiu \$5.00 linotipo fondui. Taigi, malonekite priimti ir nuo manęs nors mazoje sumoje tą auką.

Su pagarba,

Geo. Aleknavičius

Timmins, Ont.

* * *

60 REDAKCIJOS ATSAKYMAI

K.J. PRUNSKIUI: Širdingiausiai dėkojame už prisiųstas 31 egz. knygeles, kurias išpardavėme ir išplatinome; ir sulig gerb. Autoriaus pareiskimo, - visą pelną \$5.37, įdejom į "N.L." reikalų apyvartą. Kitais klausimais - atsakysime laišku. Ačiu.

KUN. N. PAKALNIUI: Jūsų kooperacija labai brangintina ir vertinama. Tik tokia vienybe alguodami, galėsime susirinkti po viena vėliava. Ačiu už laiską, už įstatus, ir už suteikimą vilčių "Nepriklausomos Lietuvos" dirvoje.

VINCENTUI BUDRIKUI: Jūsų politinė "Įvykių Žygiuotė" įdomi ir nepavaduojamai vertinga ir svarbi, bet redakcija pasiilgo ir beletristinių minčių, bei poezija dvelkiančio eleksyro. Prasome rašyti.

JACOB URBONUI: Su šiuo numeriu įvedame skyrelį ir iš Jūsų kolonijos. Ačiu už visus patarimus ir dovanas, dabar lauksime iš Jūsų rastų.

VYT. ŠIRVYDUI: Jūsų straipsnį "Tautinė Idėja" gavome ir ateinančioje "Nepriklausomos Lietuvos" laidoje talpinsime. Straipsnio vertė labai gili ir sąmoninga, prašome daugiau rašyti panašiais klausimais. Širdingai ačiu už brolišką kooperaciją.

LEONUI GUDUI: Už didelį darbą įdėtą "N.L." spausdinime, širdingai dėkojame ir dedame Jums vilčių, kad ir toliau būsite mūsų brangia desine, be kurios redakcija tikrai negalėtų apsieiti. Taipgi laukiame Jūsų humoristinių eilėraščių.

P-NU JOKŪBYNŲ ŠEIMAI: Laukiame su ilgesiu Jūsų plūnsnos! Be Jūsų jaučiame gilią spragą "N.L." lakštuose. "Gimtąji Šalis", daugiau tinka vaikučių skyriams, o mus žurnale persiaura dirva viską aprepti, todėl tuo tarpu liko atidėta. Laukiame raštų suaugusių žmonių klausimais, o Jūsų pastogė tikrai turtinga rimtų kurinių audiniai... Laukiame.

ST. BATKIENEI: Pasiilgome Jūsų raštų. Ypatingai "Moterų Kertelė" laukia mielos bendramintės atlankymo. Suteikit vilčių...

ELEGIJUI UOSIUI: Jūsų gražius ir įdomius "Iš Seno Dienoraščio" atsiminimus, su šiuo numeriu baigėme. Prasome ir laukiame daugiau panašios kūrybos. Širdingai ačiu ir už visus kitus rastus, kurių visuomet laukiame.

REDAKCIJA

* * *

062881